

YAHAYA

Kawuri kəji Isa Almasiwuye Yahaya ruwujənadə

Linjila Yahayayedə

Kitawu Yahaya ruwujənadə, tima Linjila kəndewuyedə wo. Ti Yahayadə Nawi Yahaya Kasalama gəni, am mewun yindin Isa tayia kəngayambanjuro galajənadəye falnja. Koro tiro fuwura Isa tia jauro cəraanadə cani. Adə nangaro alama ajabba ajabba Isa cədənədə cure awo wuljəna-a jamaro alamjəgəna-adəa fangeno. Ngawo saa kadayen Ruhu Alaye tia cakke taldu bawoaro awo curuna-a fanjəna-aa ruwuyeno. Amma awo Matiyu-a Markus-a Luka-a kitawunjan ruwujana sammaa ruwujənni, kitawunjudə gade. Lamar ani wakkajanadə ku saa dəwu yindi gai yaye, Ala cakke Linjila adə ye gadejənnin har nandero kadio.

BADIDURAM

Isa Kalma Alaye

1 ¹Badiduramnin Kalma, Kalmadə Ala-a rokko, Kalmadə Ala kəlanjudəma. ²Badiduramnin Ala-a rokko kasarga. ³Awiso tiyelan alaktəna. Curo awo alaktənədə sammayen, tiyen gənia, awo alaktəna falma bawo. ⁴Tilan ro kərga,ⁿ rodə tima nur kambe wo. ⁵Nurdə curo duwuyen yiyilji, amma duwudə tia cəmowonni.

ⁿ1.4 tilan ro kərga - Kalmadə, tima fərdü roye wo.

⁶Kam laa Ala cunodəna mbeji, cunju Yahaya.^o ⁷Tidə shedaro kadio. Am samma tiyelan kasaccaro, nurdəa shedajoro kadio. ⁸Ti kəlanju gəni nurdə wo, amma nurdəa shedajoro kadio.

⁹Nur adə tima nur jireye wo, duniaro ise am sammaa wassimadə. ¹⁰Tidə dunialan duwon, duniadə ye tiyelan alaktəna yaye, duniadə tia nojənni. ¹¹Na jamanjuyero kadio, amma jamanju tia camowonni. ¹²Amma am duwon tia camoye cunju kasaccanamasodəro kənduwo tadawa Alayero walduye kaino. ¹³Tayidə buyen gəni, bi kərawo tiyiyen gəni, bi kərawo kamben gəni, amma Alayen katambəra.

¹⁴Kalmadə kambo walje dawunden napkeno. Ti jauro serra ye, jirea ye. Koro darajanjua ruiyena, daraja duwon daraja Tada tilo lok na Bawayen isənayədə gai. ¹⁵Yahaya tia shedaje kowo sapce: «Tima kam kəlanjun wuye: “Kam ngawonin isidə wua kosəna, wun burwonno ti mbeji nangaro,” wulləkkənadə.» ¹⁶Barga dəptuwunju dama bawodəro andi samma ser cinju bawo kiwandiye. ¹⁷Wadadə Nawi Musayen kadio, amma ser-a jire-adə Isa Almasiwuyen kadira. ¹⁸Wunduma ngalte Alaa curuna bawo, amma Tada tilo lok, tidə Ala ye, na Bawayen dəganama ye, tima Aladəa andiro isanosaa.

KIDA ISAYE DUNIALAN

Sheda Nawi Yahayaye

(Mat 3.1-12; Mar 1.1-8; Luk 3.1-20)

¹⁹Sa yaudiya Jerujalemnin na Yahayayero řimanna-a Lewiya-aa ti wunduro kororo canodənadən, akko sheda Nawi Yahayayedə. ²⁰Angərjənnin federo wulje tayiro: «Wu gəni Almasiwudə wo!» yeno. ²¹Daji tiro: «Ni wundu gəle? Nima wa Nawi Iliya wo?» cane tia keworo. Tayiro: «A’a, wu

gəni,» yeno. Tiro: «Ni nawidə wa?» yeranniya, tayiro: «A'a,» yeno. ²²Daji tiro: «To, ni wundu gəle? Jaawu am andia sanodənadəro yikkadiyoro, awi gəle kəlanəmlan wulləmi?» cane keworo. ²³Yahayaye tayiro: «Wuma “kam karaan kowo sapce: ‘Jawal Kəmandeye cəkko dewo!’ cəni,»[†] Nawi Ishaya wuljənədə gai,» yeno.

²⁴Curo kəwu Farisawaye yen am laaa canodəna. ²⁵Tayiyə Yahayaro: «Ni Almasiwu gəni, Nawi Iliya ye gəni, nawidə ye gəni, awiro gəle ambo kasala^P yiddəmi?» cane tia keworo. ²⁶Tayiro: «Wudə ingilan ambo kasala kiddəkko, amma dawundon kam laa daada nonuwwi mbeji, ²⁷tidə kam je sunonjuye wuiduma tikkəni ngawonin isi,» yeno. ²⁸Awo ani bəla Baitani ci bərəm Jordaniye todən na duwon Yahaya ambo kasala cəddidən wakkayera.

Isa Tama Alaye

²⁹Wajənanjua Yahaya nanjuro Isa kənde cədi kirunniya, tiye: «Akko Tama Alaye^Q biwu duniaye ngojimədə! ³⁰Tima kam kəlanjun wuye: “Kam ngawonin isidə wua kosəna, wun burwonno ti mbeji nangaro,» wulləkkənədə. ³¹Wu kəlani tia nokkəni, amma ingilan ambo kasala njəddoro kadikko, ti jama Israyilayero fəleduworo.» ³²Yahaya shedaje: «Ruhu Alaye alama bullam gai samelan jəpce kəlanjun napci kirukko. ³³Wu kəlani tia nokkəni, amma Ala wua ingilan ambo kasala yiddəkkoro sunodənədəye wuro: “Ruhudə samelan jəpce kəla kam laayen napci rumi. Tidə Ruhu Alayen ambo kasala cəddi,» cənna. ³⁴Wu kəlani rukkəna ye, shedanəkkəna ye, tima Tada Alayedə wo!» yeno.

^P1.25 kasala - Kasala Nawi Yahayayedə kasala tuwaye.

^Q1.29 Tama Alaye - Ngəlaro Laya Njəkkayirambe.

[†]1.23 Ish 40.3

Fuwurawa burwoye Isaye

³⁵ Wajənanjua Yahaya fuwurawanjuye yindi-a rokko nadən dajana duwon, ³⁶ Yahaya Isa koji kirunniya, tiye: «Akko Tama Alaye!» yeno. ³⁷ Fuwurawa yindidə mana adəa fanjane Isaa geya. ³⁸ Isa suworde tia jagai kirunniya, tayiro: «Awi manuwi?» cəne kiworo. Tiro: «Rabbi, ndaran kərgam?» cane tia keworo. Maana rabbiyedə sayinna. ³⁹ Isaye tayiro: «Arowo ruiwo!» cəne lejane na dəganadəa carune nadən ti-a rokko dabduyera. Sadə ye sa dewu kajiriye gai. ⁴⁰ Tayi yindi mana Yahayayedəa fanjane Isaa jaanadəye falnjaye cunju Andarawus, yaana Siman Biturusse. ⁴¹ Burwon leje yaananju Simanna maje tiro: «Almasiwudəa fandiyena!» yeno. Maana Almasiwuyedə kam tiro Kəristi cani. ⁴² Daji Simanna na Isayero kiwudo. Isa tia kirunniya, tiro: «Nima Siman tada Yahayaye, na adən fuwun nia Kefasnin bowonjai,» yeno. Maana Kefassedə Biturus.^r

⁴³ Wajənanjua Isa cidi Galileyro leduro nia ngoyeno. Filibussa kiwandənniya, tiro: «Wua səgai!» yeno. ⁴⁴ Filibusdə kam Baitsaidaye bəla Andarawus-a Biturus-aye. ⁴⁵ Daji Filibus ye leje Nataniyella maje tiro: «Kam duwon kəlanjun Nawi Musa curo Attaurayen ruwuje nawiya kitawulan ruwujanadəa fandiyena! Tidə Isa kam bəla Najaratte, tada Isuwuye,» yeno. ⁴⁶ Nataniyelle tiro: «A! Najaratlan awo laa ngəla culuwi wa?» yenniya, Filibusse: «Are rui!» yeno. ⁴⁷ Isa Nataniyel nanjuro kənde cədi kirunniya, Isa kəlanjun manaje: «Akko Israyilama jireye, tilan awo jirenambuye bawo!» yeno. ⁴⁸ Nataniyelle tiro: «Ndayin wua nose?» cəne tia kiworo. Isaye tiro: «Kawu Filibus nia bowonjimaro, ni cidiya tarmuyen duwon, njurukkəna,» yeno. ⁴⁹ Daji Nataniyelle tiro: «Sayinna, nima Tada Alayedə wo! Nima Mai Israyilawuyedə wo!» yeno. ⁵⁰ Isaye tiro: «Cidiya tarmuyen njurukkəna niro wulnjəgəkkənadəro wa wua kasansəm? Awo ania kojana

^r1.42 Biturus - Maananjudə kau.

rumi,» yeno. ⁵¹Daji Isaye: «Jiremaro nayiro wulnjagakki, same kaada malaiyawa Alaye kəla Tada Kambedəyen^s taccai ye, jəpcai ye ruwi,» yeno.

Isaye ingia dibenno kalaktu

2¹Yimbe yakkua bəla Kana cidi Galileyen larusa kedo. Ya Isaye nadən mbeji, ²koro Isa-a fuwurawanju-a yea larusadəro dojana. ³Diben cotto kerənniya, ya Isaye tiro: «Diben bawo cerəna,» yeno. ⁴Amma Isaye: «Yani, awiro naniro kadim? Sani koroma cədənni, diyel!» yeno. ⁵Yanjuye wolodiyadəro: «Awi yaye nayiro wulnjagaidəa dewo!» yeno. ⁶Nadən gəmdo kauye arakku gənaada mbeji. Yaudiyaye adanja nantayirro faidada, gəmdo fi yaye alama bule yindi bi yakku gai ngoji. ⁷Daji Isaye wolodiyadəro: «Gəmdowadəa ingilan yimbərowo!» cəne tayia fer ferro kesəmbəro. ⁸Isaye tayiro: «Kərma kurummowo, kəma ngəməriyedəro yadowo!» cəne kurumjane kekkado. ⁹Kəma ngəməriyedə ingi dibenno waljənadəa kidambənniya, ndaran kewudomaro nojənni, amma wolodiya ingidəa kurumjanadə nojana. Daji mai larusayedəa bowoje ¹⁰tiro: «Wundu yaye burwon diben kəji con ci, sagarandaiya, diben burwoyedəa najəgənni ci. Amma nidə har kərməro diben kəji condəa gənayem!» yeno. ¹¹Adəma awo Isa bəla Kana cidi Galileyelan cədənədə, tima alamanju ajabba burwoye wo. Adəgainin darajanju fəlejiye fuwurawanju tia kasatkera.

¹²Ngawo adəyen ti-a yanju-a yanjugənaso-a fuwurawanju-a rokko bəрни Kafarnaamero lejane kawu ganaro nadən napkera.

^s1.51 Tada Kambədə - Isa kəla Tada Kambedəyen manajiya, kəlanjuman manaji.

Isaye Fado Alayen sawurwua dudu

(*Mat 21.12-17; Mar 11.15-26; Luk 19.45-48*)

¹³ Sala yaudiyaye Laya Njækkayirambe sanju karængenniya, Isa Jerujalembo leyeno. ¹⁴ Curo Fado Alayen am dalo so, ngɛlaro so, tattawar so caladi ye, canjimaso napkada yea nayeyeno. ¹⁵ Daji Isa jalan kirwo catte tayi sammaa ngɛlaro-a dalo-a kundenno Fado Alayedɛn duyeno. Koro wurɪ canjimasoyedɛa cidiro fije tewurnjadɛa tɛmbalje ¹⁶ tattawar ladomasodɛro: «Ngonowo ani ngaa na adɛn tuluwowo! Bare Fado Bawaniyedɛa kasuwuro kalanguwwi!» yeno. ¹⁷ Daji fuwurawanjudɛ awo kitawulan ruwuwada adɛa takkera: «Kɛla fannɛmba raakkɛnayen kuttuye wua sesi.»[†] ¹⁸ Daji yaudiyadɛye^t tiro: «Alama filan andiro awo ania dioyedɛa fɛlesagami?» cane tia keworo. ¹⁹ Isaye tayiro: «Fado Alaye adɛa wurnowo, wu ye curo kawu yakkuyen waldɛkke tia tandɛkki,» yeno. ²⁰ Daji yaudiyadɛye tiro: «A! Fado Alaye adɛa tandoro kɛrwu fidewun arakkun cado duwon, ni curo kawu yakkuyen waldɛme tandɛmi?» yera. ²¹ Amma fado duwon Isa kɛlanjun mana cɛdɛnadɛ tiyinju. ²² Adɛ nangaro Isa walde karmolan cijɛnaye ngawon, fuwurawanju ye mana adɛa wuljɛnadɛa takcane kitawudɛ-a mana Isayedɛ-a kasatkera.

²³ Adɛgaima Isa sala Laya Njækkayirambero Jerujalemnin dɛgana duwon, am kada alama ajabba ajabba Isa cɛdidɛa carune tia kasatkera. ²⁴ Amma Isa am sammaa jauru nojɛna nangaro, wundumaa mɛrsajɛnni. ²⁵ Koro kɛla kamben shedaro wundumaa majɛnni, ti kɛlanju awo karwu kambedɛa nojɛna nangaro.

^t2.18 yaudiyadɛ - Wurawa adinwu yaudiyayedɛ.

[†]2.17 Jaw 69.9

Isa-a Nikodimus-a

3¹ Kəwu Farisawayen kam laa kura yaudiyaye mbeji, cunju Nikodimus. ² Curo buneyen na Isayero ise tiro: «Sayinna, nidə maləm na Alayen kadimbo noniyena, dalilnjudə wunduma Ala-a rokko gənia, rakce alama dimi ania cədiwawo,» yeno. ³ Isaye: «Jiremaro niro wulnjəgəkki, kam duwon bərinno tambənnidə, rakce nodo bargaa Alayedəa curuiwawo,» yeno. ⁴ Nikodimusse: «Ndayin gəle kam kiarijənədəa rakcane casambi? Curo yanjuyero wa walde yindiyero ngaye tia casambi?» yeno.

⁵ Isaye: «Jiremaro niro wulnjəgəkki, kam duwon ingi-a Ruhu Alaye-alan tambənnidə, rakce nodo bargaa Alayedəro ngayiwawo. ⁶ Awo kamben tambənamadə kamdəma, amma awo Ruhu Alayen tambənamadə ruhudəma. ⁷ Bare ajamməmmi kəla “Sai bərinno tambuwiya,” wulnjəgəkkəna adəyen. ⁸ Karuwa cijiya, na cəraanaro fuji. Kowonju fanəmi, amma na culuwuna-a na leji-adəa nonəmmi. Adəgaima kam duwon Ruhu Alayen tambənamadə ye.»

⁹ Nikodimusse tiro: «Jiri filan attə yoji?» cəne kiworo. ¹⁰ Isaye tiro: «Ni maləm nowada Israyilawuye duwon awo ania nonəmmi? ¹¹ Jiremaro niro wulnjəgəkki, andi awo noniyena mananiye, koro awo ruiyena shedaniye, amma nayi kua yaye shedandedəa kasatturo wanuwwa. ¹² Nayiro awowa duniayeso wulnjagakkəna kasadduwwi duwon, sameyesodəa wulnjagakkia, ndayilan gəle kasadduwi? ¹³ Wunduma samero taccənni, Tada Kambe samelan jəpcənədə gənia. ¹⁴ Jiři Nawi Musa karaan kadi rojəgənədə gai, sai ngairo Tada Kambedə yea rojagaiya, ¹⁵ kəla adəyen wundu duwon tia kasaccənamadə ro sawisoye^u cuwandi.

¹⁶ «Awoa Ala duniadəa jaumaro cəraye Tadanju tilo lok kaino, wundu duwon tia kasaccənamadə bare faccəgənni, amma ro sawisoye cuwando nangaro. ¹⁷ Ala duniaro shara

^u3.15 ro sawisoye - Ro duwon na Alayen təmmaro ceriwawo.

njæddoro gæni Tadanjudæa kinodo, amma tilaman duniadæa cækkaworo. ¹⁸Wundu duwon tia kasaccænamadæ, tia shara cædaiwawo, amma wundu duwon tia kasaccænnimadæ, caman tia shara cædana, dalilnjudæ cu Tada tilo lok Alayedæa kasaccænni nangaro. ¹⁹Adæma sharadæ wo: Nurdæ duniaro isæna, amma am nurdæa wajane duwudæa kerawo, kændonjaso diwi nangaro. ²⁰Diwi dioma fi yaye nurdæa waje na nurdæyero isiwawo, bare kændonju diwidæa am federu carunniro. ²¹Amma jire diomadæ na nurdæyero isi, kændonjudæ Alayen tædoro fælediyi nangaro.»

Isa-a Nawi Yahaya-a

²²Ngawo adæyen Isa-a fuwurawanju-a cidi Yahudiyayero lejane kawu ganaro tayi-a rokko napce ambo kasala kiddo. ²³Yahaya ye na Aion cani karæn bæla Salimben ambo kasala cæddi, nadæn ingi ngæwu mbeji nangaro. Am nanjuro isane tayiro kasala cæddi. ²⁴Sadæn Yahayaa kosoro casakkænni duwon.

²⁵Daji fuwurawa Yahayaye laa-a yaudi laa-a kæla nantayirro walduyen kambiwu badiyera. ²⁶Na Yahayayero isane tiro: «Sayinna, kam ni-a rokko ci bæræm Jordaniye todæyen napkada duwon kælanjun shedanæmmadæ, akkonju ambo kasala cæddi, koro am samma nanjuro lejai,» yera. ²⁷Yahayaye tayiro: «Kam rakce awima cuwandiawo, awo samelan tiro tinadæ gænia. ²⁸Nayi kælandoma wu adæa wullækkænaro shedasuwi: “Wu gæni Almasiwudæ wo, amma wu kam Ala tin fuwunno cunodænadæ.” ²⁹Kam njuduamadæ tima mai larusayedæ wo. Koro sawa gærenjun daada tia kærænjimadæ kowo sawanjuye fanjiya, karwunju jauru kæjiji. Wu ye adægai karwuni jauru kæjije dama baworo waljæna. ³⁰Sai tidæ kuraje, wu ye tængærinækkiya.

³¹«Kam duwon samelan isænamadæ sammaa kojæna. Kam duwon cidilan dæganamadæ cidiyedæma, koro awo cidiyedæmaa manaji. Kam duwon samelan isænamadæ

sammaa kojəna. ³²Awo curuna-a fanjəna-aa shedaji, amma wunduma shedanju kasacciwawo. ³³Kam duwon shedanju kasaccənamadə Alaa jiremaro tabbaccəna. ³⁴Awoa kam Ala cunodənamadə mana Alaye manaji, Ala tiro Ruhunju dadu bawoaro cina nangaro. ³⁵Bawadə Tadadəa cəraana, koro awo sammaa mukkonjuro cakkəna. ³⁶Kam Tadadəa kasaccənamadə ro sawisoye cuwandəna. Amma kam Tadadəa kasattu wajənamadə ro cuwandiawo, gərgadu Alaye tilan dəgai,» yeno.

Isa-a kamu cidi Samariyaye-a

4 ¹Isa Yahayaa kojənaro fuwurawa cuwande tayiro kasala cəddidəa Farisawa fanjanaro Isa asuyeno. ²Adə yaye Isa ti kəlanju gəni, fuwurawanju ambo kasala caddi. ³Daji cidi Yahudiyayea kolje cidi Galileyero wallada. ⁴Amma sai cidi Samariyayen reje kojiya duwon. ⁵Adəgaima Isa bəla laa cidi Samariyaye tiro Sakar cani karən kulo Nawi Yakuba tadanju Nawi Isuwuro cinadəro kadio. ⁶Nadən baram Yakubaye mbeji, koro kausu kəla dawu, Isa ye bəlawuroro cəmbərəna, ise ci baramdəyen napkeno.

⁷Kamu Samariyaye laa ingi gudoro kadio. Isaye tiro: «Ingi se yakke!» yeno. ⁸Sa adən fuwurawanju awo kəmbəye njuworo bəlaro lejana. ⁹Amma kamu Samariyayedəye tiro: «Ni yaudi, wu ye kamu Samariyaye, awiawin wua ingi kənjayero suworəmi?» Awoa caman yaudiya-a Samariyawu-a tawaktaiwawo. ¹⁰Isaye tiro: «Ca kənjo Alayea-a wundu ingi kənjayero njuworənaa-a nonəmmaa, nima tia korəme ingi roye niro nji,» yeno. ¹¹Kamudəye tiro: «Kəma, karwi ye tammi, baram ye kuruwu. Ndarən ingi roye adəa fandəmi? ¹²Ra, nidə kaarinde Nawi Yakuba ti duwon andiro baram adəa sade ingi ti kəlanju cane tadawanju-a ləmannanju-a ye casanadəmaro wa kura wo?» ¹³Isaye tiro: «Wundu duwon ingi adəa canadə nangadembo ngudu fanji, ¹⁴amma wundu duwon ingi tiro yikkidəa canadə təmmaro ngudu fanjiwawo.

Ingi tiro yikkidə curonjun sim ingi royero walje har ro sawisoyero bəlbəldi.» ¹⁵ Kamudəye tiro: «Kəma, ingi adəa wuro se, kua adən fuwun bare ngudu fakke ingi gudoro na adəro waldəkke isəkkəniro,» yeno.

¹⁶ Isaye tiro: «Lene kwanəm bowone, na adəro arowo!» yeno. ¹⁷ Kamudəye: «Kwa takkəni,» yenniya, Isaye tiro: «“Kwa takkəni,” nəmmadə, jirenəm. ¹⁸ Amma kwa uwu dim, koro ti kərma rokko dəgawwadə kwanəm gəni. Awo wulləmmadə jire,» yeno. ¹⁹ Daji kamudəye tiro: «Kəma, ni nawiro asunəkkəna. ²⁰ Kaariyandesov kəla kau kuruwu adəyen Alaro ambətkeyera, amma nayidəw na Alaro ambəttuwuyədə sai Jerujalemnin nuwi.» ²¹ Isaye kamudəro: «Wua sasarai, sa laa ise Bawadəro kəla kau kuruwu adəyen gəni bi Jerujalemlan gəni ambətkəwi. ²² Nayidə awo nonuwwiro ambətkəwi. Andidə awo noniyenaro ambətkəiye, awoa njəkkawodə yauidiyayen isi. ²³ Amma sadə isi har isənama, ambəttuwuwu jireyedə Bawadəro curo ruhu-a jire-ayen ambəccagai, dalilnjudə Bawadə am jiri anima tiro ambəccaaro maji nangaro. ²⁴ Aladə Ruhu, am tiro ambəccagaidə sai curo ruhu-a jire-ayen ambəccaa!» ²⁵ Kamudəye tiro: «Almasiwu kam tiro Kəristi canidə isiro nokkəna. Isiya, andiro awo sammaa isanosagai,» yeno. ²⁶ Daji Isaye tiro: «Wu niro mananjəgəkkidə, wuma ti wo!» yeno.

²⁷ Sa adən fuwurawanju isane Isa kamuro mana cəddidəa ajapkera, amma wundunjama kamudəro: «Awi raam?» bi Isaro: «Awiro tiro managəmi?» wuljənni. ²⁸ Daji kamudə bulenju kolje bəlaro walde ambo: ²⁹ «Arowo, kam awo dikkəna sammaa wulsəgənaa ruiwo! Waneye tima Almasiwudə wo?» yeno. ³⁰ Jamadə na Isayero leduro bəladən keluwo.

^v4.20 **Kaariyandeso** - Am cidi Samariyaye yaudi, amma ngalongawuri.

^w4.20 **nayidə** - Yauidiya.

³¹ Sa adən fuwurawadə tia lowojane: «Sayinna, masəna de!» cani. ³² Amma tayiro: «Kəmboni nonuwwi mbeji,» yenniya, ³³ fuwurawadə kattenjan: «Kam laa tiro kəmbo cukkudəna wa?» cani. ³⁴ Isaye tayiro: «Kəmbonidə, tima awo ti wua sunodənamadə cəraanadəa dio-a kidanju tumoduwu-adə wo. ³⁵ Nayiye: “Kaladəro kəndawu dewu gapco,” nuwi, gəna? Wu nayiro wulnjagakki, kəla sammowo kulowadə kaladəro basawunaro ruiwo! ³⁶ Kam kalajimadə alwasi cuwande nema ro sawisoyero capci. Adəgaima kam cənadimadə-a kam kalajimadə-a rokko karwunja kəjji. ³⁷ Kəla adəyen awo wuldənadə jire: “Kam laa cənadi, kam laa ye kalaji.” ³⁸ Nayia awo kidanuwwi kaladuro ngenodəkko. Am gade kidadəa cado, nayi ye barga kidanjaye kiwanduw.»

³⁹ Samariyawu bəla adən dasaana kada Isaa kasatkera, kamudəye shedaje: «Awo dikkəna sammaa wulsəgəna!» cənna nangaro. ⁴⁰ Nanjuro kadiranniya, nanjan napcoro tia lowojane Isa kawu yindiro napkeno. ⁴¹ Mananju nangaro am kada ye cayema kojənaro tia kasatkera. ⁴² Daji kamudəro: «Kərma awo wulləmmadə gəni nangaro tia kasatkeiye. Andi kəlandema ye tia faniyena, koro jiremaro tima Njəkkayima duniayedə woro noniyena!» yera.

Isaye kowonaye tada isangaduwo

(Mat 8.5-13; Luk 7.1-10)

⁴³ Ngawo kawu yindiyen Isa bəladəa kolje cidi Galileyero leyeno. ⁴⁴ Caman Isa kəlanjuma nawi bəlanjan daraja cədanni cənna. ⁴⁵ Cidi Galileyero kadinniya, am cididəye tia ngəlaro sosayera. Tayidə awo Isa Jerujalemnin sa salayen cədəna sammaa caruna, dalilnjudə tayi ye saladəro lejana nangaro.

⁴⁶ Daji Isa walde bəla Kana cidi Galileye na ingia dibenno kalakcənadəro kadio. Bərni Kafarnaambelan kowona laa mbeji, tadanju dondi. ⁴⁷ Kowonadə Isa cidi Yahudiyayea kolje Galilero isənaro fangenniya, nanjuro leje tia lowoje iso tadanju no cədidəa isangajuwo yeno. ⁴⁸ Isaye tiro: «Alama so,

awo ajabba ajabba so kiruw gənia, təmmaro yasarawwawo!» yeno. ⁴⁹ Kowonadəye tiro: «Kəma, kawu tadani nuiro are!» yeno. ⁵⁰ Isaye tiro: «Lene, tadanəm ronjua!» yenniya, kamdə mana Isa tiro wuljəgənədə kasacce leyeno.

⁵¹ Ledu cədi duwon, wolodiyanju tia kapcagane tiro: «Tadanəm ronjua,» yera. ⁵² Sa tadanju ngajənədə kiworənnya, tiro: «Bikka sa fal kajiriyen kagedə tia kolyeno,» yera. ⁵³ Bawadə sa adəman Isaye tiro: «Tadanəm ronjua!» cənnadəro asuyeno. Daji ti-a am fannjuye samma-a Isaa kasatkerə. ⁵⁴ Adəma alama ajabba yindiye Isa ngawo cidi Yahudiyayea kolje cidi Galileyero isənayen cədənədə wo.

Isaye kam tiy inju nunaa isangaduwo

5 ¹ Ngawo adəyen ngəməri yauidiyaye laa kidənnya, Isa Jerujalembə leyeno. ² Jerujalemlan karən Ngaworam Dimiyayedən falwu ingiye ngurwo uwua mbeji, təlam yauidyaudin tiro Baitsata cani. ³ Ngurwo anin am dondi kada bowada mbeji: kambuwa so, ngurdiyaya so, am tiyinja nuna so. [Ingidəye bəljəmdunju gurejai, ⁴ dalilnjudə sa laa sa laan malaiya Kəmandeye jəpce ingidə bəljəmji nangaro. Wundu duwon ingi bəljəmjənədəro burwon ngaanamadə, kəndondi jiri fi tilan dəga yaye, ngaji.] ⁵ Nadən kam laa kərwu fiakkun wuskunno dondi mbeji. ⁶ Isa kamdə bəwada kirunnya, koro nadən jaurə tussənaro nojənədə, tiro: «Ngadu raamma wa?» cəne kiworo. ⁷ Kam dondidəye tiro: «Kəma, sa ingidə bəljəmjiya, kam nanin wua ingidəro sakki bawo. Koro ledu dikki duwon, kam gade wua burwose ngayi,» yeno. ⁸ Isaye tiro: «Cine bənaramməngone lene!» yeno. ⁹ Sadəman kamdə ngaje bənaramnju ngoje ledu badiyeno.

Yim adə yim tustuye. ¹⁰ Adə nangaro yauidiyaye kam ngajənədəro: «Yim tustuyea bənaramməngodu niro amardəgənni,» yera. ¹¹ Tayiro: «Kam duwon wua isangəsəgənədə, tima wuro: “Bənaramməngone lene!”»

yeno. ¹²Tayiye tiro: «Wundu kam duwon niro bənaramməm ngone lene cənnadə?» cane keworo. ¹³Amma kam ngajənadə ti wundumaro nojənni, Isa curo jamadəyero kəldəgəna nangaro. ¹⁴Ngawo adəyən Isa kamdəa Fado Alayen najiye tiro: «Akko nganəmma! To, biwu dio kolle, bare awo laa jauro diwi adəa kojəna nia njuwandənni,» yeno. ¹⁵Daji kamdə leje yauidiyadəro Isama tia isangajuwo yeno.

¹⁶Isa awo ania yim tustuyea cədəna nangaro, yauidiyadə tiro niadiwi fəleduwu badiyera. ¹⁷Amma Isaye tayiro: «Bawani ku kundenno kida cədi, wu ye kida dikki,» yeno. ¹⁸Adə nangaro yauidiyadə cayema kojənarə tia roro njejoro mayera. Yim tustuyea awo dioro dapkada runju gəni cədo, koro Aladəma Bawanju wo cəne Alaa gaskayeno.

Kənduwo Tadəye

¹⁹Daji Isaye yauidiyadəro: «Jiremaro nayiro wulnjagakki, Tadədə kəlanju awima rakce cədiwawo, sai awo Bawadə cəde curunadəa. Koro awi yaye Bawadə cədidəa Tadədə ye cədi. ²⁰Awoa Bawadə Tadədəa cəraana awo ti kəlanju cədi sammaa tiro fəlejiyi. Koro kəndo animaa kojəna tiro fəlejiyi, nayi ye jauro ajammoworo. ²¹Jiri Bawadə am sanunaa cəsange tayiro ro cidə gai, Tadədə ye kam cəraanaro ro ci. ²²Bawadə wundumaro shara cəddiwawo, amma shara sammaa mukko Tadədəyero cakkəna, ²³am nga Tadədəro daraja cado, jiri Bawadəro daraja cadidə gai. Kam Tadədəro daraja ciwawomadə Bawa tia cunodənadəro daraja ciwawo. ²⁴Jiremaro nayiro wulnjagakki, kam manani fanje ti wua sunodənadəa kasaccənamadə ro sawisoye cuwandəna. Shara tia cədaiwawo, amma karmoro kaje ro cuwandəna.

²⁵«Jiremaro nayiro wulnjagakki, sadə isi har isənama, sa duwon am sanuna kowo Tada Alayədəa fanjai, koro tayi fanjanamadə roa dasayi. ²⁶Jiri Bawadə fərdu royedə gai, ngaima cakke Tadədə ye fərdu royero waljəna. ²⁷Koro kənduwo shara kamdaye tiro cina, dalilnjudə tima Tada

Kambedə wo nangaro. ²⁸ Bare adəa ajammuwwi, sa ise am kaurilan samma kowonju fanjane ²⁹ caluwi. Am duwon awo ngəla cadənamasodə roaro cijai, amma am duwon awo diwi cadənamasodə shararo cijai.

³⁰ «Wu runi awima rangəkke dikkiwawo. Jiri fakkidə gai, shara dikki. Koro sharani ye jire, dalilnjudə awo raakkəna gəni, awo ti wua sunodənamadə cəraanaa dioro makki nangaro.

Shedawu Isaye

³¹ «Wu kəlanin kəlani shedadumaro walyekkoa, shedanidə jire gəni. ³² Shedamani gade mbeji, koro sheda kəlanin cədidə jirero nokkəna. ³³ Yahayaro am yikkunoduwwa, ti ye jiredəa shedajo. ³⁴ Wudə kamben gəni sheda makki, amma njəkkawo fadoworo awo ania wulləkki. ³⁵ Yahayadə fatəla waskada nur ci. Sa ganaro karwukəjia curo nurnjuyen nammuwwa. ³⁶ Amma shedani sheda Yahayayea nankuran kojəna, dalilnjudə kəndo Bawadə wuro tumowokkoro sinadə, kəndodəmaa dikko, tayima Bawadə wua sunodənaro kəlanin shedasai nangaro. ³⁷ Koro Bawa wua sunodənadə, tima kəlanin shedajəna. Amma nayidə ngaltema kowonju ye fanuwwi bi fasalnju ye ruwwi, ³⁸ koro mananju ye karwundon napcənni, dalilnjudə kam cunodənadəa kasadduwwi nangaro. ³⁹ Kitawuwadəa kəla hangallayen kəranuwi, tayilan ro sawisoye fanduwiro təmanuwwa nangaro. Kitawuwa anidə, tayima kəlanin sheda cadı. ⁴⁰ Adə yaye nanıro isuwe ro sawisoye fandoro wayew.

⁴¹ «Amben gəni daraja makki. ⁴² Amma nayia nonjakkəna, kərawo Alaye karwundon bawo. ⁴³ Cu Bawaniyen kadikko, amma wua moworo wasew. Kam gade cu kəlanjuyen kadioa, tia mowuwi. ⁴⁴ Nayi daraja kattendon manuwi, amma daraja Ala runjuyen isidəa manuwwawodə, ndayilan gəle ranguwe wua sasarawi? ⁴⁵ Bare wuma nayia na Bawadəyen ngadarnejakkiro təmanuwwi. Ngadarmandodə, tima Nawi

Musa wo, kam duwon tɛmando tiro yakkuwwadɛ. ⁴⁶Ca Nawi Musaa jiremaro yasarawwaa, wu yea sasawwi, kɛlanin ruwujɛna nangaro. ⁴⁷Amma awo ruwujɛnadɛa yasarawwia, ndayin gɛle manani yasarawwi?» yeno.

Isaye am dɛwu uwu ambadu

(*Mat 14.13-21; Mar 6.30-44; Luk 9.10-17*)

6¹Ngawo adɛyen Isa bɛrɛm Galileye tia bɛrɛm Tiberiyaslan bowojaidɛye cinju todɛro koyeno. ²Jama kada ye tia geya, alama ajabba ajabba kɛla am dondiyen cɛdi caruna nangaro. ³Daji Isa kɛla kau kuruwu laayero juwane fuwurawanju-a rokko napkera. ⁴Akko sala Laya Njɛkkayirambe sala yaudiyadɛ karɛnjɛna. ⁵Isa kɛla sapce jama kada nanjuro isairo kirunniya, Isaye Filibusso: «Ndaran burodi yuwiye am ani jaworo?» cɛne kiworo. ⁶Adɛa wuldunjudɛ Filibussa rijapturo, dalilɛjudɛ Isa kɛlanjuma awo cɛdidɛa nojɛna nangaro. ⁷Daji Filibusse tiro: «Wundunja yaye burodi gana laa cuwandro dinariyus^x yer yindima cɛdiwawo!» ⁸Fuwurawadɛye falɛnja Andarawus yaana Siman Biturusse tiro: ⁹«Akko na adɛn tadaana laa burodi sayirre uwu-a buni yindi-a cɛdana mbeji, amma am ngɛwu aniro awi cɛddi?» yeno. ¹⁰Isaye tayiro: «Jamadɛa yakkowo napca,» yeno. Nadɛn kajim kɛri tɛnas mbeji nangaro, amdɛ napkera. Tayi kongwadɛ alama dɛwu uwu gai. ¹¹Daji burodidɛa ngoje Alaro ardiyenniya, am napkadadɛro dagaryeyeno. Bunidɛ yen ngai cɛde, har mɛradunja galyeno. ¹²Jawune kulyeranniya, Isaye fuwurawanjuro: «Njongowa gapcanadɛa cammowo, bare awima faccɛgɛnniwo,» yeno. ¹³Adɛgaima njongo burodi uwu sayirre am jawune koljanayedɛa capcane jowo mewun yindin kesɛmbɛro. ¹⁴Jamadɛ alama ajabba Isa cɛdɛnadɛa kerunniya, tayiye: «Jiremaro kam adɛ tima

^x6.7 dinariyus - Dinariyus faldɛ alwasi kida kawu falle.

nawi duniaro isimadə wo!»^{y†} cani. ¹⁵ Adə nangaro isane tia dunodunon cadane mairo cadiro asuyenniya, Isa tayia kolje runju tok kəla kaudəyero walde giwa.

Isaye kəla ingiyen silan ledu

(*Mat 14.22-36; Mar 6.45-56*)

¹⁶ Dunia kajiriyenniya, fuwurawa Isayedə ci bərəmbero jəpcagane ¹⁷ maararo ngasaye kanji bərni Kafarnaambero faljane kodu badiyera. Dunia ləmjəna, Isa ye koroma tayia najəgənni. ¹⁸ Karuwa dunoa cije fuje, har bərəmdə jauro camballadan. ¹⁹ Kilometər uwu bi arakku gairo ledu kedənniya, Isa kəla ingiyen silan leje maaradəa karənji kero. Kerunniya, jauro riyera. ²⁰ Amma Isaye tayiro: «Wuma, bare rinuwwi!» yeno. ²¹ Daji fuwurawadə karwu kəjiaro curo maaradəyen tia camoye kərgaanniyama, maaradə na lejaidəro kadio.

²² Wajənanjua jama ci bərəmbe todən napcanadə maara falma nadən dəgaro asuyera. Koro Isa maaradəro fuwurawanju-a rokko ngaanni, amma runja leyeraro nojana. ²³ Daji maarawa gade bəla Tiberiyasselən karən na Kəma Isa Alaro ardije burodi jawunadəyero kadira. ²⁴ Jamadə Isa ye bawo, fuwurawanju ye baworo kerunniya, daji maarawadəro ngasaye bərni Kafarnaambero tia maduro leyera.

Isa kəmbo roye

²⁵ Jamadə ci bərəmbe todən Isaa kewandənniya, tiro: «Sayinna, sawi na adəro kadim?» cane keworo. ²⁶ Isaye: «Jiremaro nayiro wulnjagakki, alama ajabba ajabba ruwwa nangaro gəni, burodi buwe kulluwwa nangaro wua masuwi. ²⁷ Bare kəmbo njəpci adəro kida diwwi, amma kəmbo ro sawisoyero kida dewo, kəmbo duwon Tada Kambədə nayiro

^y6.14 tima nawi duniaro isimadə wo - Almasiwu Alaye.

†6.14 SK 18.15

njadidə, awoa Ala Bawadə tawa kənduwonjuyedəa Tada Kambədəro gənajəgəna.»²⁸ Daji tiro: «Kida Alayedəa dioro awi gəle diye?» cane keworo.²⁹ Isaye tayiro: «Kida Alayedə, tima kam cunodənadəa kasaddowo!» yeno.

³⁰ Tiro: «Alama ajabba ajabba jiri fi dime ruiye nia kasannjiye? Awi gəle dimi?»³¹ Kaariyande kəmbo tiro man canidəa karaalan jawuna, kitawulan ruwuwadadə gai: «Tayiro kəmbo samelan isənadəa jaworo kaino.»[†]³² Isaye: «Jiremaro nayiro wulnjagakki, Nawi Musa gəni kəmbo samelan isənadəa njado, amma Bawanima nayiro kəmbo jireye sameyedəa njadi.³³ Kəmbo Alayedə, tima kam samelan jəpce duniaro ro sawisoye njomadə wo!»³⁴ Daji tiro: «Kəma, sawisoro kəmbo adəa andiro sadəne!» yera.

³⁵ Isaye tayiro: «Wuma kəmbo royedə wo! Kam naniro isənamadə təmmaro kəna fanjiwawo, koro kam wua mərsasənamadə ye təmmaro ngudu fanjiwawo.³⁶ Amma nayiro wulnjagakkəna, wua suruwwa duwon, njasarai wayew.³⁷ Am duwon Bawadə wuro sina samma naniro isai, koro kam naniro isənadəa təmmaro wakkiwawo.³⁸ Awo karwuni cəraana gəni, awo ti wua sunodənadə cəraana dioro samelan jəpkekko.³⁹ Akko awo ti wua sunodənadə cəraanadə, tima bare curo am wuro sinadəyen falma kolləkkəniro, yim daryeyea^z tayia karmolan sangəkki.⁴⁰ Akko awo Bawani cəraanadə, wundu duwon Tadadəa cure kasaccənadə ro sawisoye cuwandi, koro yim daryeyea wu ye tia karmolan sangəkki,» yeno.

⁴¹ Tima kəmbo samelan isənadə wo cənna nangaro, yaudiyadə karwunja waje:⁴² «Ti adə Isa tada Isuwuye, gəna? Bawanju-a yanju-aa noniyena, gəna? Ndayin gəle samelan kadikko cəni?» yera.⁴³ Isaye tayiro: «Bare karwundo wajənni!»⁴⁴ Wunduma rakce naniro isiwawo, sai Bawa

^zyim daryeyea 6.39 - Cidu duniaye.

[†]6.31 NL 16.4, 15

wua sunodənamadə tia gərjiyiya. Wu ye yim daryeyea tia karmolan sangəkki. ⁴⁵ Akko awo curo kitawu nawiyayen ruwuwadadə: “Tayi sammaa Ala alamji.”† Wundu duwon Bawadəa fanje asujənamadə naniro isi. ⁴⁶ Wunduma Bawadəa curunni, ti Alayen isənadəro kajja. Tidə Bawadəa curuna. ⁴⁷ Jiremaro nayiro wulnjagakki, kam wua mərsasənamadə ro sawisoye cuwandi.

⁴⁸ «Wuma kəmbo royedə wo! ⁴⁹ Kaariyando kəmbo tiro man canidəa karaan jawuna, koro sanuna. ⁵⁰ Amma kam duwon kəmbo samelan isidəa juwuidə, nuiwawo. ⁵¹ Wuma kəmbo roye samelan isənadə wo. Kam kəmbo adəa juwuia, sawisoro dəgai. Kəmbo duwon duniaro ro sawisoye cawandoro yikkidə, tima da tiyiniye wo.»

⁵² Adə nangaro yaudiya kattenjan kambiwu cade: «Ndayin gəle rakce da tiyinjuye sade ngəriyo?» cani. ⁵³ Isaye: «Jiremaro nayiro wulnjagakki, da tiyi Tada Kambədəa ngəruwwawoa, bunju ye yawwawoa, nayilan ro bawo. ⁵⁴ Kam duwon dani jəgəre buni caimadə ro sawisoye cuwandəna, koro wu ye yim daryeyea tia karmolan sangəkki. ⁵⁵ Dani ye kəmbo jireye, buni ye kənja jireye. ⁵⁶ Kam dani jəgəre buni caimadə wulan dəgai, wu ye tilan dəgakki. ⁵⁷ Jiri Bawa Kəndəgaima wua sunode ti nangaro wu ye roa dəgakkidə gai, kam duwon wu kəmbonju womadə, wu nangaro ti ye roa dəgai. ⁵⁸ Adəma kəmbo jireye samelan isənadə wo, jiri kaariyandoso jawune sanunadə gai gəni. Kam kəmbo adəa juwunamadə sawisoro dəgai,» yeno. ⁵⁹ Curo dandal bəрни Kafarnaamben jamadəa alamji duwon, Isa awo ania wulyeyeno.

Mana ro sawisoye

⁶⁰ Fuwurawa Isaye ngəwunja adəa fangeranniya, tayiye: «A! Mana adə jauru jau! Wundu gəle rakce tia fanji?» yera. ⁶¹ Isa karwunja mana adəa wajiro asuyenniya, tayiro: «Adə cakke

†6.45 Ish 54.13

talluwi wa? ⁶²To, Tada Kambedə nanju caye dəganadəro walde juwai ruwia, nda? ⁶³Ruhu Alaye tima ro njomadə wo, kənduwo kambedə awimaro faidajiwawo. Mana nayiro wulnjagakkənadə ruhu ye, ro ye. ⁶⁴Amma curondon am laa kasaccanni mbeji,» yeno. Tən badiduramnin Isa am tia kasaccannidə-a kam tia sərəcciyidə-aa nojəna. ⁶⁵Daji Isaye: «Adəma nangaro nayiro wulngeyerakko, wunduma rakce naniro isiwawo, sai Bawadə tiro amarjiyiya duwon,» yeno.

⁶⁶Kəla adəyen fuwurawa Isaye ngəwunja tia ga koljane ngaworo walladara. ⁶⁷Daji Isaye mewun yindindəro: «Nayi ye wua kolsuwiya, raawwa wa?» cəne tayia kiworo. ⁶⁸Siman Biturusse tiro: «Kəma, na wunduyero gəle leniye? Nima mana ro sawisoyea wo! ⁶⁹Yasaraiyena ye, noniyena ye, nima Tayir Alayedə wo!»^a yeno. ⁷⁰Isaye tayiro: «Wu gəna nayi mewun yindindəa kərenjakko? Amma kamndo fal sedan!» yeno. ⁷¹Adəa kəla Yahusa tada Siman Iskariyotten wulyeno, dalilnjudə tima mewun yindindəye falnja mukko kəladowayero Isaa sərəcciyidə wo.

Isa Ngəməri Leimayen

7 ¹Ngawo adəyen Isa cidi Galileyen didiriyeno. Cidi Yahudiyayen didiridu cəraanni, yaudiyadə tia roro njejoro majai nangaro. ²Ngəməri Leimaye sanju karəngenniya, ³yaanawa Isaye tiro: «Na adən cine cidi Yahudiyayero lene, fuwurawanəmsodə ye kida dimidəa caroro. ⁴Kam nowadaro waldu cəraanamadə awo cədidəa gərajawo. Awo ania dimia, duniaro fəledəgəne!» yera. ⁵Ase, yaananjudəma tia kasaccanni. ⁶Daji Isaye tayiro: «Sani koroma cədənni, amma sandodə sawiso dabbargada. ⁷Duniadə rakce nayia wanjaiwawo, amma wua wasəna, dalilnjudə kəndonju diwi wulləkki nangaro. ⁸Nayidə na ngəməridəyero lenowo, wudə ngəməri adəro lekkiwawo,

^a6.69 Tayir Alayedə - Biwubawoma, am gade-a gade.

sani koroma cədänni nangaro,» yeno. ⁹Awo ania tayiro wulyeyenniya, cidi Galileyen napkeno.

¹⁰Amma yaanawanjudə na ngəmərīdəyero leyeranniya, Isa ye federo gəni, asərlan cije leyeno. ¹¹Yaudiyađə na ngəmərīdəyən tia majane: «Ti ndaran?» cani. ¹²Koro curo jamadəyən am kada kəlanjun kambiwu kedo. Laaye: «Ti kam ngəla,» cani, laa ye: «A'a, amba cuwatki,» cani. ¹³Amma wunduma kəla Isayen federo mana cədiwawo, yauidyađəa rijana nangaro.

¹⁴Daji ngəmərīdə dawunjun duwon, Isa Fado Alayero ngaye jamaa alamdu badiyeno. ¹⁵Yaudiyađə ajapcane: «Kam adə ngaltema kərajənnidə, ndayin kitawudəa noyeno?» cani. ¹⁶Isaye tayiro: «Alamdunidə wuye gəni, ti wua sunodənadəye. ¹⁷Kam awo Ala cəraanadəa dio cəraanaa, alamdudə wuye gəni, Alayero noji. ¹⁸Kam ngumnjun mana cədimadə daraja kəlanjuye maji, amma kam tia cunodənadəye daraja majidə, tidə jirema, koro tilan jirenambu bawo. ¹⁹Nawi Musa nayiro Attauradəa njadəna, gəna? Amma wundundoma wadawanjudəa jəgaiwawo. Awiro wua roro njejoro manuwi?» yeno. ²⁰Jamadə tiro: «Ni karuwama! Wundu nia njejoro maji?» yera. ²¹Isaye tayiro: «Awo ajabba fal kidəkkəniya, nayi samma ajapkw! ²²Nawi Musa wada kajaduye njadənadə, kajadə tiyen gəni, amma kaariyandoyen kadio, adə yaye yim tustuyea kam kajanuwi. ²³Bare wada Nawi Musaye ganambu tədənniro yim tustuyea kam kajanuwia, awiro gəle kəla yim tustuyea kam səramba isangagəkkənayen wuro gərgasuwi? ²⁴Bare kuro simben shara diwwi, amma kəla jireyən shara dewo!» yeno.

²⁵Daji am Jerujalembe laaye: «Tima gəna kam duwon tia roro njejoro majaidə? ²⁶Akkonju federo mana cədi duwon, awima tiro wuljaanni. Ra, jiremaro wurawandedə tia Almasiwuro asujana wa? ²⁷Na kam adə isənadəa noniyena. Amma Almasiwudə isiya, wunduma na isənadəa nojiwawo,» yera. ²⁸Daji Isa Fado Alayen jamadəa alamdu

cædi duwon, kowo sapce: «Wua nosuwwa, koro na isækkænadæ yea nonuwwa. Ngumnin gæni kadikko, amma ti wua sunodænamadæ jirema. Tia nonuwwi. ²⁹ Wu tia nokkæna, dalilnjudæ nanjun kadikko, koro tima wua sunodo,» yeno. ³⁰ Adæ nangaro Isaa taro mayera, amma wunduma tiro mukko gænajægænni, sanju koroma cædænni nangaro. ³¹ Curo jamadæyen ngæwunja tia kasaccane: «Almasiwu isiya, awo ajabba ajabba kam adæ cædænadæa kojæna cædi wa?» cani.

³² Farisawa jamadæ awo ania kæla Isayen wuljai fangeranniya, wurawa rimannaye-a Farisawa-a Isaa taro gureduwu Fado Alayea juwayera. ³³ Isaye tayiro: «Kawu gana laaro nayi-a rokko dægakki, ngawo adæyen na ti wua sunodænadæyero waldækki. ³⁴ Wua masuwi, amma suwanduwawo. Na dægakkiro ranguwe isuwwawo.» ³⁵ Daji yaudiyadæ kattenjan: «Ndara leji na duwon rangiye tia fandiyeawodæ? Ra, yaudiya curo am lardu Gæressero tatardeenadæyero wa leje am Gæressedæa alamji? ³⁶ Awi maana awo wuljænadæye? “Wua masuwi, amma suwanduwawo. Na dægakkiro ranguwe isuwwawo.”»

³⁷ Yim daryeye yim kura ngæmæridæyæa Isa cije daje kowo sapce: «Kam duwon ngudunjuamadæ, naniro iso ca! ³⁸ Kam wua kasansænamadæ, kitawulan ruwuwadadæ gai: “Ingi roye bæræm gai karwunjun culuwe falalaji!”»[†] ³⁹ Adæa wuldunjudæ, kæla Ruhu Alayæ am tia kasaccanamadæ fuwun cawandiyen wulyeno. Amma sa adæn Ruhudæ koroma tinni, dalilnjudæ Isa koroma darajanjuro ngaanni nangaro.

Yaktu jamaye kæla Isayen

⁴⁰ Jamadæ mana ania fangeranniya, laanjaye: «Kam adæ tima jiremaro nawidæ wo!» cani. ⁴¹ Laaye: «Kam adæ tima Almasiwudæ wo!» cani. Amma laaye koro: «Almasiwudæ cidi Galileyen wa isi? ⁴² Ra, kitawulan Almasiwudæ ti kaduwu Mai Daudayæ, koro bæla Baitalami na Mai Dauda dæganadæn

[†]7.38 Ish 12.3; Ejk 47.1

isi† cənna, gəna?»⁴³ Adəgaima kəla Isayen jamadə kəwu yindiro yakkadara.⁴⁴ Curonjan laanja tia taro mayera, amma wunduma tiro mukko gənajəgənni.

⁴⁵ Gureduwu Fado Alaye walladaranniya, wurawa řimannaye-a Farisawa-a tayiro: «Awiro Isaa kuduwwidə?» cane keworo.⁴⁶ Gureduwuye: «Ngalte wunduma kam adə gairo mana cədənni!» yera.⁴⁷ Daji Farisawaye tayiro: «Nayi yea jambanjana wa?»⁴⁸ *Wurawa adinwuye bi Farisawaye kam laa tia kasaccəna mbeji wa?⁴⁹ Amma jama Attaura Nawi Musaye nojanni adə baskuwada!» yera.

⁵⁰ Daji Nikodimus, ti duwon Farisawaye falnja na Isayero calan lejənadə, tayiro: ⁵¹ «Kəla wadandeyen kambe cinjun faniye awo cədidəa noniyendelan tiro shara yiddiyewawo, gəna?» cəne kiworo.⁵² Amma tiro: «Ni ye kam Galileye wa? Kitawudəa kərane rui, nawi fima cidi Galileyen culuwunni!»⁵³ [Daji wundu yaye fannjuro walladan.

Kalmaram: Wurawa adinwu yauidiyaye

Farisawadə kəwu laa adinwu yauidiyaye jaman Bargaande Isa Almasiwuyen. Maləmbanja jauru Attaura Nawi Musaye nojana, amanjaro wada Alaye sammaa kalkallo jaaro casakkarai. Amma ada kaanja ngəwu wada Alayedəro kəljagane kurwowu jamaro gənayeyera. Nafila ngəwu cadi nangaro am gadedəa nanmuminnin kojanaro təmayera. Rokuranja nangaro ngəwunja Isa Almasiwu-a kawurɨnju-aa ga wajane jawal tia njejoye mayera.

Sadusiyadə ye kəwu laa adinwu yauidiyaye jaman Bargaande Isa Almasiwuyen. Sadusiyadə cinowo bawo, malaiya so, jinni so ye bawo cani, amma Farisawadə awo ani samma mbeji cani. Wurawa řimannaye ngəwunja Sadusiya. Bargaande Isa jauru kənduwoa-a mayawaa-a

†7.42 2Sam 7.12; Mik 5.2

nangaro nandəri tayia kek cədanə tayi ye jawal tia njejoye mayera.

Kamu kənjəna cədilən tədana

8¹ Isa Kau Jaitunnero leyeno. ² Suwa ləp koro walde Fado Alayero leyeno. Am samma nanjuro isai duwon, napce tayia alamdu badiyeno. ³ Daji maləmba Attauraye-a Farisawa-a kamu laa kənjəna dio cədi cadanaa cawude dawunjan tia casakke dayeno. ⁴ Tayiye Isaro: «Sayinna, kamu adə kənjəna dio cədi duwon, tia keda. ⁵ Attauralan Nawi Musaye andiro wada sade jiri aniro kau gəpkəiyo tayia roro yejiyo cənna.† To, ni nda, awi wulləm?» cane tia keworo. ⁶ Adəa wuldunjadə, Isaa rijapturo awo laa tiro burwuduye cada nangaro. Amma Isa nguje ngulondon cidi kurda badiyeno. ⁷ Tiro dama baworo koro caddi duwon, cije tayiro: «Kam curondon biwu bawomadə kamudəro burwon kau gəpcuwo!» yeno. ⁸ Koro walde nguje cidi kurda badiyeno. ⁹ Adəa fangeranniya, kuran tamiya ganaro kudero fal fallen saptane, har Isa runju kamu fuwunjun daadadəa kolyera. ¹⁰ Isa cije dayenniya, kamudəro: «Ndarən tayi? Wunduma niro wowom gənanjəgənni wa?» cəne tia kiworo. ¹¹ Tiye: «Kəma, wunduma wowomsənni,» yeno. Daji Isaye tiro: «Wu ye niro wowom gənanjəgəkkiwawo. Lene, amma adə fuwun bare gadero biwu dimmi!» yeno.]

Isa nur duniaye

¹² Koro Isa walde jamadəro mana cədde: «Wu nur duniaye. Wundu duwon wua səganamadə təmmaro curo duwuyen lejiwawo, nur roye cuwandi,» yeno. ¹³ Farisawaye tiro: «Ni kəlanəmlan kəlanəm shedanəmi nangaro, shedanəmdə jire gəni,» yera. ¹⁴ Isaye tayiro: «Sheda kəlaniye dikki

† 8.5 Lew 20.10; SK 22.22-24

yaye, shedanidə jire, dalilnjudə na isəkkəna-a na lekki-adəa nokkəna nangaro. Amma nayidə na isəkkəna-a na lekki-adəa nonuwwi. ¹⁵Nayidə ambo shara kuro kamben yidduwi, amma wu kam fimaro shara yiddəkkiwawo. ¹⁶Amma shara dikki yaye, sharanidə jire, dalilnjudə wu runi gəni, Bawa wua sunodənadə-a rokko sharaniye nangaro. ¹⁷Wadandoman ruuwada sheda kam yindiyedə jire.† ¹⁸Wuma sheda kəlaniye dikki, koro Bawa wua sunodənadə ye kəlanin sheda cədi,» yeno. ¹⁹Daji tiro: «Bawanəmdə ndaran?» yeranniya, Isaye: «Wua nosuwwi, Bawani yea nonuwwi. Ca wua nosuwwaa, Bawani yea nonuwi,» yeno. ²⁰Isa Fado Alayen alamdu cədi duwon, na sadaa fidaramben mana ania wulyeno. Amma wunduma tia cədanni, sanju koroma cədənni nangaro.

²¹Koro Isa walde tayiro: «Wu lekki, koro wua masuwi, koro curo biwundayen nuwi. Na lekkidəro nayidə ranguwe lenuwwawo,» yeno. ²²Kəla adəyen yauidiyadəye: «Kəlanju ceji wa? Adəmaro wa: “Na lekkidəro nayidə ranguwe lenuwwawo,» cənidə?» yera. ²³Isaye tayiro: «Nayi cidiye, amma wu sameye. Nayi dunia adəye, amma wu dunia adəye gəni. ²⁴Adəma nangaro nayiro curo biwuwandoyen nuwi wulngeyerakko. Wuma ti woro kasadduwwia, curo biwuwandoyen nuwi,» yeno.

²⁵Tiro: «Ni wundu?» cane keworənniya, Isaye tayiro: «Awo tən badiduramnin wulnjagakkənədəma. ²⁶Awo ngəwu kəlandon wulduye-a sharaduyə-a takkəna, amma ti wua sunodənadə jirema, koro awo tiyen fakkənədəmaa duniaro wulgəkki,» yeno. ²⁷Amma kəla Bawadəyen tayiro manajiyidəro asujanni. ²⁸Daji Isaye tayiro: «Tada Kambədə rogəwiya, wuma ti woro nonuwi, koro awima kəlaniro dikkiwawo, amma Bawa wua alamsənədə gai, awo ania wulləkkiro nonuwi. ²⁹Ti wua sunodənadə wu-a rokko. Wua runi kolsənni, dalilnjudə sawisoye awowa cəraanədə

†8.17 SK 19.15

dikki nangaro,» yeno. ³⁰ Sa Isa adæa wuljidæn, am kada tia kasatkera.

Tadawa jireye Nawi Ibrahimbe

³¹ Daji Isaye yaudiya tia kasaccanamadæro: «Manani gawia, nayi jiremaro fuwurawani. ³² Jiredæa nonuwi, jiredæ ye nayiro nankam kælaye njadi,» yeno. ³³ Tiro: «Andi kaduwu Nawi Ibrahimbe, koro kærea wunduyemaro ngaltema walliyende! Ndayin nankam kælaye fandiye næmi?» yera. ³⁴ Isaye: «Jiremaro nayiro wulnjagakki, wundu duwon biwu cædimadæ kærea biwuye. ³⁵ Kæreadæ sawisoro gæni fadon dægai, amma tadadæ sawisoro dægai. ³⁶ Adæ nangaro Tadadæ nankam kælaye njadiya, nankam kælayedæa fanduwi, diye! ³⁷ Nayi kaduwu Nawi Ibrahimbero nokkæna, amma wua njejoro manuwi, dalilnjudæ karwundoro manani ngayiwawo nangaro. ³⁸ Wu awo na Bawaniyen rukkænadæa wullækki, amma nayi awo bawandoyen fanuwwadæa diwi,» yeno.

³⁹ Tiro: «Bawandedæ tima Nawi Ibrahimdæ wo!» yera. Isaye tayiro: «Ca nayi kaduwu Nawi Ibrahimbea, kændo Nawi Ibrahim cædænadæa diwi. ⁴⁰ Kærma wu nayiro jire Alayen fakke wulnjagakkæna duwon, wua njejoro manuwi. Nawi Ibrahim ngaltema adæa cæðenni! ⁴¹ Nayi kændo bawandoyedæa diwi,» yenniya, tiro: «Andia ngæriwu gæni sesambo, bawande tilo Ala kælanjudæma!» yera.

⁴² Isaye tayiro: «Ca Ala bawandoa, wua særaawi, dalilnjudæ akkoni na Alayen kadikko. Kælani nangaro gæni kadikko, tima wua sunodo. ⁴³ Awiro awo nayiro wulnjagakkidæa asunuwwawodæ? Dalilnjudæ mananidæa ranguwe fanuwwawo nangaro. ⁴⁴ Bawando tima Yiwulis wo, awo bawando cæraanadæa diwiya, raawwa. Tæn badiduramnin ti kamceji, koro kæla jireyen dajønni, tilan jire bawo nangaro. Kattuwu kamjiya, halnju fæleji, dalilnjudæ ti kattuwuma, koro bawa kattuwuye nangaro. ⁴⁵ Amma wudæ jire wullækkidæro, wua kasansuwwawo. ⁴⁶ Wundundo

biwu dikkənaro shedaji? Jire wulləkkia, awiro wua kasansuwawo? ⁴⁷ Kam Alayedə mana Alayedəa fanji. Dalil nayi fannuwawoyedə, nayi Alaye gəni nangaro,» yeno.

Isa-a Nawi Ibrahim-a

⁴⁸ Daji yaudiyadəye tiro: «Ni kam Samariyaye karuwama niyenadə, jirende, gəna?» yera. ⁴⁹ Isaye tayiro: «A'a, wulan sedan bawo. Bawaniro daraja yikki, amma nayi wuro daraja njo wanuwwa. ⁵⁰ Kəlaniro darajadəa magəkkiwawo, amma Fal laa tia maji mbeji, tima sharamadə wo. ⁵¹ Jiremaro nayiro wulnjagakki, kam duwon mananidəa ngojənamadə təmmaro nuiwawo,» yeno.

⁵² Yaudiyadəye tiro: «Kərma nilan sedannaro noniyena! Nawi Ibrahim nuna, nawiya gade ye sanuna, amma niye: “Kam mananidəa ngojənamadə təmmaro nuiwawo!” nəmi. ⁵³ Ni bawande Nawi Ibrahimdəa konəmma wa? Ti nuna, nawiya gade ye sanuna. Ni wunduro kəlanəm ngoyem?» yeranniya, ⁵⁴ Isaye: «Kəlaniro daraja yikkia, darajani faidanju bawo. Bawani daraja wuro si, ti duwon tiro Alando nuwidə. ⁵⁵ Tia ngaltema nonuwwi, amma wu tia nokkəna. “Tia nokkəni,” wulləkkia, kattuwuma nayi gairo walləkki. Amma tia nokkəna, koro mananju ngokki. ⁵⁶ Bawando Nawi Ibrahim karwu jauro kəjiaro jamanni kuroro cəraana. Tia cure karwunju kəjijəna,» yeno.

⁵⁷ Daji yaudiyadəye tiro: «Kərwu fiwuma tammi duwon, Nawi Ibrahimba rumma?» ⁵⁸ Isaye: «Jiremaro nayiro wulnjagakki, kawu Nawi Ibrahim tambimaro, wu mbeji!» yeno. ⁵⁹ Adə nangaro dongur kauye tiro gəptuwuro ngoyera, amma Isa gərade Fado Alayen kiluwo.

Isaye kam kambu tambənaa isangaduwu

9 ¹ Isa kodu cədi duwon, kam laa kambu tambənaa kiro. ² Fuwurawanjuye tiro: «Sayinna, wundu biwu cəde kam adə kambu katambo? Tima ra bawanju-a yanju-a?» cane

tia keworo. ³ Isaye tayiro: «Biwunju nangaro gəni bi biwu bawanjuye-a yanjuye-a nangaro gəni, Ala tilan kəndonju fəlejoro kam adə kambu katambo. ⁴ Kausu duwon, dole kida ti sunodənadəyedəa diyo! Bunejiya, wunduma rakce kida cədiwawo. ⁵ Wu dunialan dəgakki duwon, wu nur duniaye,» yeno.

⁶ Awo ania wulyenniya, kanduri cidiro tuwajiye dije ngoje sim kambudəyero cingeyeno. ⁷ Isaye tiro: «Lene, falwu ingi Silowamben lamdəne!» yeno. Maana Silowamdə tunodəna. Daji kambudə leje lamgadanniya, sim cuwande walladan.

⁸ Kəmaskiyanju-a am calan tia lowo cədi caruna-adəye: «Tima gəna kam napkada lowo cədidə?» cane keworo. ⁹ Laaye: «Tima!» canı, laa ye: «A'a, ti gəni, camunonju,» canı. Amma kamdəye: «Wuma, diye!» cəni. ¹⁰ Adə nangaro tiro: «Ndayin gəle sim kiwandəm?» cane keworo. ¹¹ Tayiro: «Kam tiro Isa canidə cidi dije simmiro cinjiye wuro: “Lene, Silowamlan lamdəne!” yeno. Daji lekke lamgadakkəniya, sim kiwandəkko!» yeno. ¹² Tiro: «Kam attə ndaran?» yeranniya, tayiro: «Nokkəni,» yeno.

Farisawaye kambu sim cuwandənadəro koro njəddo

¹³ Daji kam calan kambudəa na Farisawayero kewudo. ¹⁴ Yim duwon Isa cididəa dije sim kambudəye kajənadə yim tustuye. ¹⁵ Koro Farisawadə waldane kamdəa jiri fin sim kiwandro keworo. Tayiro: «Cidi dije simmiro cinjiye lamgadakkəniya, rukki,» yeno. ¹⁶ Farisawadəye laanjaye: «Kam adə Alayen gəni kadio, yim tustuyero daraja cinni nangaro,» canı. Amma laanjaye: «Awiawin biwuma rakce awo ajabba ajabba ngai cədi?» canı. Daji tayi kəwu yindiro yakkadara. ¹⁷ Koro Farisawadə waldane kambudəro: «Awi kəla kam simməm kajənadəyen wulləmi?» cane keworənniya, tiye: «Ti nawı,» yeno.

¹⁸ Amma yaudiyadə ti kambu duwon curuiro waljənadəa njasarai wajane har bawanju-a yanju-aa bowoyera. ¹⁹ Tayiro:

«Adə tadando wa? Ti kambu katambo nuwidə? To, awiawin kərma curuiro walyeno?» cane keworo. ²⁰Bawanju-a yanju-aye: «Ti tadande ye, kambu katambo yero noniyena. ²¹Amma jiri fin kərma curuiro bi wundu simnju kajoro noniyende. Ti tadaana gəni, tia korowo! Cinjuman wulji,» yera. ²²Bawanju-a yanju-a adəa wuldunjadə, yaudiyadəa rijana nangaro. Caman tayidə wundu duwon Isa Almasiwuro kasaccidəa dandallan cattuluwi canna. ²³Adəma nangaro bawanju-a yanju-adəye: «Ti tadaana gəni, tia korowo!» yera.

²⁴Koro caye baworo waldane yaudiyadə kam calan kambudəa bowojane tiro: «Alaro daraja ye!^b Noniyena, kam adə biwuma,» yera. ²⁵Tayiro: «Ti biwuma bi biwuma gəniro nokkəni. Awo fal nokkəna, wu kambu duwon kərma rukki,» yeno. ²⁶Daji tiro: «Awi niro njəddo? Ndayin simməm kayeno?» cane keworənniya, ²⁷tayiro: «Wulnjagakkənəma, fannuwwi. Awiro gademinno fandu rawuw? Nayi ye fuwurawanjuro wa waldu rawuw?» yeno. ²⁸Tia rarajane tiro: «Nima fuwuranju wo, amma andidə fuwurawa Nawi Musaye! ²⁹Ala Nawi Musaro mana cəddənarə noniyena, amma ti adə ndaran kadiomaro noniyende!» yera.

³⁰Kamdəye tayiro: «Simmi kajənəma, ndaran kadioro nonuwwidə jaurə ajabba! ³¹Ala biwuwua kərənjiwaworo noniyena, amma wundu duwon Alaro daraja ce awo cəraanaa cədimadə, Ala tia kərənji. ³²Tən dunia alaktənayəman wunduma kam kambu tambənaye sim kajənədəa ngalte fanjənni. ³³Kam adə Alayen gəni kadioa, awima rakce cədiwawo!» yeno. ³⁴Tayiyə tiro: «A! Ni curo biwuyen tambəmma duwon andia alamsami!» cane tia deyaro kettuluwo.

Kambuwa jireye

³⁵Isa kamdəa dandaldən cattuluwunaro fangeno. Tia kattadəranniya, tiro: «Tada Kambedəa kasaddəmma wa?»

^b9.24 Alaro daraja ye! - Maananjudə jire wulle!

yeno. ³⁶Kamdäye: «Kəma, wundu ti wo, tia kasaddəkki?» cəne kiworo. ³⁷Isaye tiro: «Tia rumma, koro tima niro mananjiiyə wo!» yenniya, ³⁸daji kamdäye: «Kəma, kasaddəkkəna,» cəne tiro ambətkeyeno.

³⁹Daji Isaye: «Shara kamduro dunia adəro kadikko, am caruiwawomadə caroro, koro am caruimadə kamburo waljaro!» yeno. ⁴⁰Farisawa nanjun dasaana laa mana adəa fangeranniya, tiro: «A! Andi ye kambu wa?» yera. ⁴¹Isaye tayiro: «Ca nayi kambua, biwundo bawo, amma kərma: “Ruiye!” nuwi nangaro, biwundoa dəgawi,» yeno.

Isa səni ngələma

10¹«Jiremaro nayiro wulnjagakki, kam duwon bəri dimiyayero cinnayen ngayiwawo na gadeyen tacce ngayimadə, ti barwu ye, jawalkorjima ye. ²Amma kam cinnayen ngayimadə, tima səni dimiyadəyedə wo. ³Cinna guredumadə tiro kajiyi, dimiyadə ye kowonju fanjai. Dimiya kaanjua cunjalan bowoje cuttuluwi. ⁴Kaanju sammaa cuttuluwiya, fuwunjaro koje dimiyadə tia jagai, kowonju nojana nangaro. ⁵Təmmaro kusotto jagaiwawo, tin kuruwunno ngərəmjai, kowo kusottowaye nojanni nangaro,» yeno. ⁶Isa tayiro misal adəa wulyeyeno, amma maananjudəa asujanni.

⁷Koro Isa walde: «Jiremaro nayiro wulnjagakki, wuma cinna dimiyayedə wo. ⁸Am burwosane isanadə samma barwuwa ye, jawalkorduwu ye, amma dimiyadə tayia fanjanni. ⁹Wudə cinna. Kam wuyen ngayia, njəkkawo cuwandi. Ngaye culuwi, səniram ye cuwandi. ¹⁰Barwudə ndaldu so, njejo so, bannadu so gənia, awima gadero isiwawo. Amma wudə am ro har tayilan gapcəna cawandoro kadikko.

¹¹«Wu səni ngələma. Səni ngələmadə dimiya nangaro ronju ci. ¹²Kidamadə səni gəni, dimiyadə ye kaanju gəni. Buldu kənde cədi curuiya, dimiyadə kolje cəgasi, daji buldudə

ise tayia cɛdane tatarji. ¹³Tidə kidama nangaro, dimiyadəro lambonju bawo.

¹⁴«Wu səni ngələma. Dimiyanidəa nokkəna, tayi ye wua nosana, ¹⁵jiri Bawa wua nosəna, wu ye tia nokkənədə gai. Dimiyadə nangaro roni yikki. ¹⁶Koro dimiya gade bəri adəye gəni takkəna. Tayi yea dole kudəkki, koro kowoni fanjai. Daji bəri fal ye, səni fal yero waljai. ¹⁷Bawadə wua səraana, roni yikkiya, waldəkke mowokki nangaro. ¹⁸Wunduma rakce roni ngojiwawo, amma rawonin tia yikki. Kənduwo nanin tia njoye mbeji, koro kənduwo nanin tia mowoye mbeji. Adəma wada Bawaniyen fandəkkənədə,» yeno.

¹⁹Kəla mana aniyen yaudiyadə caye baworo kəwu yindiro yakkadara. ²⁰Ngəwunjaye: «Kai! Ti karuwama, jəri! Awiro tia kərənnuwi?» cani. ²¹Am laaye: «Adə mana karuwamaye gəni. Karuwama rakce kambuye sim kaji wa?» cani.

Isa Ngəməri Barga Dəptayen

²²Binəm Jerujalemnin Ngəməri Barga Dəptaye cadi duwon, ²³Isa balballa Fado Alayen tiro Ngurwo Nawi Mai Sulemanaye canilan dadaji. ²⁴Daji yaudiyadə tia dirijane kəlJane tiro: «Har sawiro andia curo duwuyen kolsami? Nima Almasiwudə woa, federo wulsagane!» yera. ²⁵Isaye tayiro: «Nayiro wulnjagakkəna, amma wua kasansuwwi. Kəndo cu Bawaniyen dikkidə wua shedasi. ²⁶Amma wua kasansuwawo, nayi curo dimiyaniyen bawo nangaro. ²⁷Dimiyanidə kowoni fanjai. Tayia nokkəna, wua sagai. ²⁸Tayiro ro sawisoye yikki, koro təmmaro sanuiwawo. Wunduma tayia mukkonin cəmoyiwawo. ²⁹Bawani tayia wuro sinadə sammaa nankuran kojəna. Wunduma rakce tayia mukko Bawadəyen cəmoyiwawo. ³⁰Wu-a Bawadə-a tilo,» yeno.

³¹Daji yaudiyadə tia roro njejoro waldane dongur kauye tiro gəptuwuro ngoyera. ³²Isaye tayiro: «Kəndo ngəla kada Bawaniye nayiro fəlenjagakkəna. Finja nangaro wuro dongur

kauye gəmsuwe sesuwi?» cəne kiworo. ³³Yaudiyađəye tiro: «Kəla kəndo ngəlayen gəni, kəla Alaa gaskadunəmben njejiye. Ni kam duwon kəlanəm Alaro ngonəmidə!» ³⁴Isaye tayiro: «Kitawundon ngai ruwuwada, gəna? “Wuye: Nayi alawa!”† cəna. ³⁵Kitawu Alayedə rakce baworo tədiwawo. Ala am duwon tayiro mananju cinadəro alawa cənaa, ³⁶awiro wu duwon Ala kərese duniaro sunodənadəro Alaa gaskakkəna nuwi, wu Tada Alaye nəkkənadəro? ³⁷Kəndo Bawaniyedəa dikkiwawoa, bare wua kasansuwwi. ³⁸Amma tayia dikkia, kasansuwawo yaye, kəndodəa kasaddowo, nonowo asunowo Bawa curonin kərga, wu ye curo Bawayen kərgakkoro.» ³⁹Koro waldane tia taro mayera, amma mukkonjan kiluwo.

⁴⁰Koro Isa walde ngawo bərəm Jordaniyen na Nawi Yahaya kasala tuwaye cədənadəro leje napkeno. ⁴¹Daji am kada nanjuro isane: «Nawi Yahaya awo ajabba falma cədənni, amma awo Yahaya kəla kam adəyen wuljəna samma jire!» yera. ⁴²Adəgaima am kada nadən Isaa kasatkera.

Karmo Lajarusse

11 ¹Curo bəla Baitaniyen na Meram-a yanjugəna Marta-a dasaanadən kam laa dondi mbeji, cunju Lajarus. ²Ti Lajarusdə yanjugəna Meram kamu duwon kawudi si Kəmayedəro fiijiye kandurinjun cinjənadəye. ³Yaana yindidə kam laa na Isayero canode: «Kəma, kam raammadə dondi,» yeno. ⁴Adəa fangenniya, Isaye: «Kəndondi adəye njeroramnju karmo gəni, Alaro daraja ci, koro Tada Alaye ye tiyen daraja cuwandoro!» yeno.

⁵Isa Marta-a yanjugəna-a Lajarus-aa cəraana. ⁶Daji Lajarus dondiro fangenniya, na dəganadən koro kawu yindiro napkeno. ⁷Ngawo adəyen Isaye fuwurawanjuro: «Cinowo cidi Yahudiyayero waldiyo!» yeno. ⁸Fuwurawanjuyə tiro: «Sayinna, tussənni yaudiyađə nia dongur kauyen njejoro

†10.34 Jaw 82.6

mangera, koro nadəro waldəmi?» yera. ⁹Isaye tayiro: «Dabdulan sa mewun yindin dəga, mare? Kam kausu leja, taljiwawo, nur dunia adəyedəa curui nangaro. ¹⁰Amma kam bune leja, talji, tilan nur bawo nangaro,» yeno.

¹¹Adəa wulyenniya, Isaye tayiro: «Sawande Lajarus kənəm cədi, lekke tia sangəkki,» yeno. ¹²Fuwurawadəye tiro: «Kəma, kənəm cədia, ngaji,» yera. ¹³Isa kəla karmo Lajarussen manajəna, amma tayidə kəla kənəmben manajiro təmayera. ¹⁴Daji Isaye federo tayiro: «Lajarus nuna. ¹⁵Nayi nangaro wu nadən bawodəro kəji fakki, wua kasansoworo. Cinowo nanjuro leniyo!» ¹⁶Daji Toma kam tiro Kawu canidə fuwurawa gadedəro: «Andi ye leniyo Isa-a rokko nuiyo!» yeno.

Isa kəma karmolan cinowo-a ro sawisoye-aye

¹⁷Isa kadinniya, ase Lajarus kawunju dewu rai curo kauriyen. ¹⁸Bəla Baitaniyedə karən Jerujalemben, kattenja alama kilometər yakku gai, ¹⁹koro yaudiya kada na Marta-a Meram-ayero kəla karmo yanjagənayen tayia tajiduro isana. ²⁰Marta Isa kənde cədiro fangenniya, cije tia kapkeyeno, amma Meram fadon napkeno.

²¹Martaye Isaro: «Kəma, ca ni na adənna, yanigəna bawojənni. ²²Amma kərmamaro awi yaye Alaa korəmiya, Ala njiro nokkəna,» yeno. ²³Isaye tiro: «Yanəmgəna karmolan walje ciji,» yeno. ²⁴Martaye: «Yim daryeye yim cinowo duniayea karmolan walje cijiro nokkəna,» yeno. ²⁵Isaye tiro: «Wuma karmolan cinowo-a ro-adə wo! Kam wua kasansənamadə, bawoji yaye, roa dəgai.^c ²⁶Koro wundu duwon roa dəgane wua kasansənamadə təmmaro nuiwawo. Adəa yasaramma wa?» yenniya, ²⁷tiro: «Aaa, Kəma, nima Almasiwu Tada Alaye duniaro isənadə woro kasaddəkkəna,» yeno.

^c11.25 roa dəgai - Ro sawisoye cuwandi.

²⁸ Adəa wulyenniya, Marta leje yanjugəna Meramba bowoje asərlan tiro: «Sayinna isəna, nia bowonji,» yeno. ²⁹ Meram adəa fangenniya, nagatto cije nanjuro leyeno. ³⁰ Isadə bəlaro ngaanni, kuami yaye na Marta tia kapcəgənadən kərga. ³¹ Yaudiya duwon curo fadoyen tia tajijanadə Meram nagatto cije culuwunaro kerunniya, tia geya. Kauriro so dioro lejro təmayera.

³² Daji Meram na Isa dəganadəro ise tia kirunniya, fuwunjun tungurumje tiro: «Kəma, ca ni na adənna, yanigəna bawojənni,» yeno. ³³ Isa Meram-a yaudiya ti-a rokko isanadə-a casiro kirunniya, karwunju kuttaje hangalnju caa ciyeno. ³⁴ Tayiro: «Ndararo tia kekkuw?» cəne kiworənniya, tayiye tiro: «Kəma, are rui!» yera. ³⁵ Daji Isa so ngoyeno. ³⁶ Yaudiyaye: «Jiri tia cəraanadəa ruiwo!» yera. ³⁷ Amma laanjaye: «Ti kambuye sim kajənadə rakce Lajarussa karmoro cəkkayiwawo wa?» yera.

Isaye Lajarussa karmolan sango

³⁸ Koro Isa karwunju jauro bannadəna duwon, kauridəro leyeno. Kauridə kul kauye, koro cinju kau kuralan jakkada. ³⁹ Isaye: «Kaudəa tuluwowo!» yeno. Marta yaana kam bawojənadəye tiro: «Kəma, jauro kinaji, bawojənaye kawu dewu rai, diye!» yeno. ⁴⁰ Isaye tiro: «Wulnjəgəkkəni wa? Yasammaa, daraja Alaye rumi,» yeno. ⁴¹ Daji kaudəa kettuluwo. Isa kəla samero sapce: «Bawa, wua kərənsəmmadəro wusenjəkkəna. ⁴² Sawiso wua kərənsəmiro nokkəna, amma jama na adən dajanadə nangaro adəa wulyekko, nima wua sunodəmdəa kasaccaro,» yeno. ⁴³ Adəa wulyenniya, kowo dunoaro sapce: «Lajarus, luwe!» yeno. ⁴⁴ Daji kam bawojənadə kiluwo, si-a mukko-a batta linnen tikkerəna, fəkka ye batta linnen jakkada. Isaye tayiro: «Tia wuinowo, lejo!» yeno.

Isaa roro njejoro mada

(*Mat 26.1-5; Mar 14.1-2; Luk 22.1-2*)

⁴⁵ Adə nangaro yaudiya kada na Merambero isana duwon awo Isa cədənaa carunadə tia kasatkera. ⁴⁶ Amma curonjan laa na Farisawayero lejane awo Isa cədənədə tayiro wulyeyera. ⁴⁷ Daji wurawa řimannaye-a Farisawa-a majilisdəa capcane tayiro: «Kam adə alama ajabba ajabba kada cədidə, awi gəle diye? ⁴⁸ Tia kolliye adəgai cədia, wundu yaye tia kasacci. Daji Romanwudə isane nandə-a jamandə-a sammaa camoyi,» yera. ⁴⁹ Daji falnja cunju Kaifas, tima saa adən řiman kura wo, tayiro: «Awima nonuwwi. ⁵⁰ Jamadə samma sanuiro kam fal nunama nayiro ngalworo asunuwwi wa?» yeno. ⁵¹ Mana adəa ngumnjun gəni wulyeno, amma saa adən ti řiman kuradə, nawinawi cəde Isa fuwun jamadə nangaro nui yeno, ⁵² koro jamadə runju gəni nangaro, tadawa Alaye tatardanədəa capce fallo waljaro. ⁵³ Daji tən yim adən nia Isaa roro njejoye ngoyera.

⁵⁴ Adəma nangaro Isa federo fuwu yauidiyayen culuwawo, amma cidi karən karaayedəro leje bəla laa Ifərayim canidən fuwurawanju-a rokko napkeno.

⁵⁵ Ngəməri yauidiyaye sala Laya Njəkkayirambedə karəngenniya, am kada bəladeyalan cijane Jerujalembə kəlanja tayirro kalakcaro leyera. ⁵⁶ Fado Alayen dajana Isaa majai duwon, kattenjan: «Awi təmanuw? Ngəməridəro isiwawo wa?» cani. ⁵⁷ Caman wurawa řimannaye-a Farisawa-a wada cade kam laa na Isa dəganədəa nojənaa, iso tayiro wuljuwo tia cada canna.

Merambe Isaa sittəranjuro dabbarduwu

(*Mat 26.6-13; Mar 14.3-9*)

12 ¹ Sala Laya Njəkkayirambero kawu arakku gapcoa, Isa bəla Baitaniye na Lajarus kam duwon karmolan cəsangənədə dəganədəro leyeno. ² Nadən Isaro masəna

dabbaryeyera. Marta masənadəa dagarji, Lajarus ye am Isa-a rokko masəna boro napcanadəye falnja. ³Daji Meram səndal curonjun kawudi jauru tamanna cunju nardi ngoje si Isayero fijiye kanduri kəlanjuyen cinje, har buwuttu kawudidəyedə fado ngaa kimowo. ⁴Fuwurawanjuye falnja Yahusa Iskariyot cani kam duwon tia fuwun kəladowanjuro sərəcciyidəye: ⁵«Awiro kawudi adəa dinariyus yer yakkuro calade wuridəa talaawaro cadənnidə?» yeno. ⁶Adəa wuldunjudə, talaawaro kissəgəna gəni, ti barwu, koro arittanja ye mukkonjun awo curodəro casakkidəa ndalji nangaro. ⁷Isaye tiro: «Tia kolle! Kawudi adəa gənadunjudə, yim sittəraniyero wua dabbarduwuro adəa kido. ⁸Talaawasodə sawisoro curondon mbeji, amma wudə sawisoro gəni curondon dəgakki,» yeno.

Lajarussa roro njejoro mada

⁹Jama yaudiya kada kadami Isa nadən mbejoro fangeranniya, cijane ti runjua gəni, Lajarus kam karmolan cəsangənadə yea kuroro kadira. ¹⁰Daji wurawa řimannaye nia Lajarus yea roro njejoye ngoyera, ¹¹dalilnjudə yaudiya kada kəla tiyen tayia koljane Isaa kasaccana nangaro.

Isaye mai gai Jerujalembo ngawo

(*Mat 21.1-11; Mar 11.1-11; Luk 19.28-40*)

¹²Wajənanjua jama kada ngəməridəro isanadə Isa Jerujalembo isiro fangeranniya, ¹³ngəlai diwinoye ngojane tia kaptuwuro keluwo. Kowo sapcane: «Hosanna!^d Bargaa ti cu Kəmandeyen isimadə! Bargaa Mai Israyilayedə!»[†] cani. ¹⁴Daji Isa koro kutta cuwande juwane kəlanjun napkeno, kitawulan ruwuwadadə gai: ¹⁵«Bare rinəmmi, fero Siyonne!»^e

^d12.13 Hosanna - Alaa yungoriyo!

^e12.15 fero Siyonne - Jama Jerujalembe.

[†]12.13 Jaw 118.25-26

Akko mainəm kəla koro kuttayen^f napkada kənde cədi.»[†]
¹⁶Fuwurawanju awo ania awimaro burwon asujanni, amma Ala Isaro daraja kenniya, daji awo ani kəlanjun kitawulan ruwudəna ye, tiro caddəna yea takkera. ¹⁷Jama duwon Isa-a rokko sa Lajarusso curo kauriyen bowoje karmolan cəsangənadən dasaanadə sheda cadi. ¹⁸Dalil jama kada tia kaptuwuro caluwunayedə alama adəa cədəna fanjana nangaro. ¹⁹Daji Farisawaye kattenjan: «Ruwi wa? Awima ranguwe diwwawo. Akko dunia nga ngawonju jaana!» yera.

Isaye kəla darajanju-a karmonju-ayen manadu

²⁰Curo am Alaa ambəttuwuro sa ngəməriye Jerujalembō isanadəyen am lardu Gəresse laa ye mbeji. ²¹Na Filibus kam bəla Baitsaida cidi Galileyero isane tiro: «Maləm, Isaa kuroro maniye,» yera. ²²Filibus leje Andarawusso wuljiye, Andarawus-a Filibus-a ye na Isayero lejane tiro wulyeyera.

²³Isaye tayiro: «Sa cədəna, sa duwon Tada Kambe daraja cuwandidə. ²⁴Jiremaro nayiro wulnjagakki, kasuni algamaye cidiro cure nuiwawoa, runju napci. Amma nuia, nema kada cakki. ²⁵Kam duwon ronju cəraanamadə ronjudəa cuwatki, koro kam duwon dunia adən ronjua wajənamadə tia har ro sawisoyero cəriwi. ²⁶Kam laa nanwolodi wuro səddia, wua səga! Koro na dəgakkənadən wolodini ye dəgai. Kam laa nanwolodi wuro səddia, Bawadə daraja tiro ci.

²⁷«Kərma karwuni kuttu. Awi gəle wulləkki? Bawa, sa adəro^g wua səkkaye? A'a, adəma nangaro sa adəro kadikko. ²⁸Bawa, cunəmbo daraja ye!» yeno. Daji kowo samelan nukce: «Tiro daraja yikkəna, koro yaye daraja yikki,» yeno. ²⁹Jama nadən daadadə kowodəa fangeranniya, gərdu keyeraye canı, laaye: «Malaiya laa tiro mana cəddo,» canı.

^f12.15 kəla koro kuttayen - Noduwuram Isa rokura bawoa kəlewan kənde cədiye.

^g12.27 sa adəro - Sa bone-a daraja-aye.

[†]12.15 Jak 9.9

³⁰ Isaye tayiro: «Kowo adə wu nangaro gəni, nayi nangaro nukkeno,» yeno. ³¹ Kərmama dunia adəro shara kamdiyi, kərma maina dunia adəyea^h dujane culuwi. ³² Wudə, wua rosəgəwiya, am sammaa naniro gərgəkki. ³³ Adəa wuldunjudə, karmo jiri fin fuwun nuidəa fəleyeno.

³⁴ Daji jamadəye tiro: «Curo Attaurayen Almasiwudə sawisoro dəgairo faniyena.† Ndayin gəle Tada Kambedəa rojagai nəmi? Wundu Tada Kambe adə?» yera. ³⁵ Daji Isaye tayiro: «Nurdə koro yaye dawundon sa ganaro mbeji. Nur tawwa duwon, dadanowo, bare duwu nayia njawandənniro. Kam duwon curo duwuyen lejimadə na leji nojənni. ³⁶ Nurdəa tawwa duwon, nurdəa kasaddowo, tadawa nurrero walloworo,» yeno. Isa awo ania wulyenniya, nadəa kolje tayilan gəraadan.

Kasattunambu yauidiyaye

³⁷ Isa fuwu jamayen alama ajabba ajabba kada cədəna yaye, tia kasaccanni. ³⁸ Adəgaima awo Nawı Ishaya kitawulan wuljənədə wakkayeno. Tiye: «Kəmande, wundu kawurindedəa kasacco? Koro wunduro Kəmande mukkonju kənduwoa fəlejuwo?»† cənna. ³⁹ Adəma nangaro rakcane kasaccaiwawo. Koro yaye Nawı Ishayaye:

⁴⁰ «Ala simnja jakce kəlanja kibbajəgəna,
bare simnjan carunni, koro karwunjan asujanniro.
Ngai gənia, naniro waldane tuwa cade,
taya isangagəkki,»† cənna.

⁴¹ Nawı Ishaya daraja Isaye curuna ye, kəlanjun manajəna ye nangaro, awo ania wulyeno.

^h12.31 maina dunia adəye - Yiwulis.

†12.34 Jaw 110.4; Ish 9.7; Ejk 37.25; Dan 7.14 †12.38 Ish 53.1

†12.40 Ish 6.10

⁴²Adə yaye curo wurawa yaudiyadəyen ngəwu Isaa kasaccana. Amma Farisawa nangaro federo wuljaiwawo, bare Farisawadə tayia dandallan cattuluwunniro, ⁴³awoa daraja kamedəa Alayemaa kojənarə caraana.

⁴⁴Daji Isaye kowo sapce: «Kam wua kasansənamadə, wua gəni, ti wua sunodənadəa kasacco! ⁴⁵Koro kam wua suruimadə ti wua sunodənadəa curui. ⁴⁶Wu duniaro nur gai kadikko, wundu duwon wua kasansənamadə, bare curo duwuyen dəganni. ⁴⁷Kam duwon manani fanje ngoduro wajənamadə, wu gəni shara tiro yiddəkki, dalilnjudə am duniayero shara njəddoro gəni, duniadəa njəkkaworo kadikko nangaro. ⁴⁸Kam duwon wua wase manani ngoduro wajənamadə sharamanju mbeji. Mana wulləkkənadə yim daryeyea tia sharaji. ⁴⁹Kəlanin gəni mana kidəkko, amma Bawa wua sunodənadə awo wulləkkidə-a jiri tia wulləkkidə-a wada wuro sina. ⁵⁰Koro wadanjudə ro sawisoyero nokkəna. Adəma nangaro awo wulləkkidə, jiri Bawa wulsəgənadə gairo wulləkki,» yeno.

KIDA ISAYE DAWU KƏNGAYAMBANJUJYEN

Isaye si fuwurawanjuje tuldu

13 ¹Kawu sala Laya Njəkkayirambedəro, Isa sanju dunia adəa koləme na Bawanjujyero leduye cədənaro nojəna duwon, jamanju dunia adəyeya cəraana nangaro, tayiro kərawonju cotto fəleyeyeno. ²Yiwulis calan nia Isaa sərəttuwuye curo karwu Yahusa Iskariyot tada Simannero cakkəna. Bəri lesayelan, ³Isa Bawadə awo sammaa mukkonjuro cakkəna ye, na Alayen kadio na Alayero waldi yero nojəna duwon, ⁴daji cije kajəmunju gənaje batta laa ngoje canjanjuro kikkero. ⁵Ngawo adəyen ingi tasaro fijiye si fuwurawanjujedəa tuldu badije batta canjanjuro cikkerənadən cinji ngai duwon, ⁶na Siman Biturusero

kadinniya, Biturusse tiro: «Kəma, nima wa sini tulləmi?» yeno. ⁷ Isaye tiro: «Awo dikkidəa kərma asunəmbawo, amma fuwun asunəmi,» yeno. ⁸ Biturusse tiro: «A’a, təmmaro sini tulləmbawo!» yenniya, Isaye: «Tulləkkənia, nanilan nuwanəm bawo,» yeno. ⁹ Siman Biturusse: «Kəma, sini runju gəni, mukkoni-a kəlani-a yea tulle!» yeno. ¹⁰ Isaye tiro: «Kam kasaldənədə, sinju tulda gənia, kadawu tilan bawo. Nayi tayir, amma nayi samma gəni,» yeno. ¹¹ Isa sərəttuwumanjudəa nojəna, adəma nangaro tiye: «Nayi samma gəni tayir wo,» yeno.

¹² Sinja tulje kerənniya, Isa kajəmunju ngoje luje walde napce tayiro: «Awo njadəkkənədəa asunuwwa wa? ¹³ Wua sayinna-a Kəma-alan bowosuwi, jirendoa, wuma ti wo nangaro. ¹⁴ Daji wu Kəmando ye, sayinnando ye duwon sindo tulləkkənədə, si amandoye tulda nayi yero wajimnjaana. ¹⁵ Nayiro misal ngedəkko, nayi ye jiri njaddəkkənədə gai amandoro yiddowo! ¹⁶ Jiremaro nayiro wulnjagakki, wolodi banju ngimbaa kojiwawo, koro kadunoma ye kam duwon tia cunodənədəa kojiwawo. ¹⁷ Awo ania nonuwwadə, bargando, tayia diwia. ¹⁸ Kəla nayi sammayen gəni mananəkki, am kərenəkkənədəa nokkəna. Amma dole sai awo kitawulan ruwuwadadə wakkajiya: “Kam wu-a rokko masəna diyədə kəladoniro waljəna.”† ¹⁹ Kərma kawu wakkajiro nayiro wulnjagakki, sa wakkajiya, wuma ti woro kasaddoworo. ²⁰ Jiremaro nayiro wulnjagakki, wundu duwon kam nodəkkənədəa cəmowonadə wumaa səmowo. Koro wundu duwon wua səmowonadə ti wua sunodənamaa cəmowo,» yeno.

Masəna *sala Laya Njəkkayirambe

(*Mat 26.17-25; Mar 14.12-21; Luk 22.7-13*)

²¹ Awo ania wulje kerənniya, Isa hangalnju jauro cije: «Jiremaro nayiro wulnjagakki, kamndo laa wua mukko

†13.18 Jaw 41.9

kəladowaniero sərənsiyi,» yeno. ²²Fuwurawadə kattenjan ninidane kəla wunduyen manajimaro nojanni. ²³Falnja ti duwon Isa jauru cəraanadə gərə Isayen giriskada mbeji. ²⁴Daji Siman Biturus kəla wunduyen manajiro tia cuwororo bəlaana kam giriskadadəro kiddo. ²⁵Daji Isaa karənje tiro: «Kəma, wundu?» cəne kiworo. ²⁶Isaye: «Kam duwon tiro burodi adəa yigapəkəkke yikkimadə, tima!» yeno. Burodidəa kigapkeniya, Yahusa tada Siman Iskariyottero kaino. ²⁷Njangodəa kimowonniya, Yiwulis karwunjuro kərgawo. Isaye tiro: «Awo dimidəa duwan de!» yeno. ²⁸Amma curo am masənaro napcanayen falnjama awiro adəa tiro wulyeyenoro asujənni. ²⁹Yahusa arittadə mukkonjun nangaro, laanja Isaye tiro lejo kare ngəməriyedəa cuwo bi awo laa talaawaro co wuljoro təmayera. ³⁰Yahusa njangodəa kimowonniyama, kiluwo. Sadə bune.

Kalmaram: Sala Laya Njəkkayirambe

Laya Njəkkayirambedə, tima laya Israyilawu burwojane jaman Nawi Musayen duwajanadə wo. Jaman adən Israyilawu Masarnin dasaana nankərea Fira'aunaro caddi duwon, tayia nankəreanjalan tuluworo, Ala Fira'auna-a Masarwu-aro ajawu jau jau gənayeyeno. Kawu sa ajawu kurwowu daryeye isidəro, Alaye Nawi Musaro Masar ngaro wowom gənajiye tadawa karuye sammaa ceji yeno. Amma Israyilawuro jawal wowom karmoye adəro kaduye amarjəgəna. Fadoma nguson ngəlaro bi dal kərwu falla layaro cəda kajiri duwajo bu layadəye laa ngojo cinna fannjuyero cinjuwo! Dalilnjudə bune Kəmande wowom karmoye Masar ngaro gənaduwwuro ise bu cingaadadəa curuiya, koji fadodəro ngayiwawo. Ngaima barga bu layadəyen wowom karmoye Masarwua cuwandidə Israyilawua lejiwawo. Ala wuljənadə gai, awo ani samma wakkayera.

Laya Israyilawua karmoro cəkkaanadə Laya Njəkkayirambelan bowoyera. Ku kundenno sanju cədiya, kaduwu Israyilawuye yaudiya cani sala Laya Njəkkayirambe cadi. Təlam nasarayelan sala Laya Njəkkayirambədəro Pak cani.

Bargaande Isa Almasiwu sa sala Laya Njəkkayirambədən kano. Kawu sadə isidəro, Isaye fuwurawanjuro ronju co am ngəwu merujoro kadio yeno. Adəa wuldunjudə, alama barga bu fida laya njəkkayirambədən Ala Israyilawua nankəənanjan cuttuluwunadə gai, Isa ronju ce am tia kasaccanadəa nankəənanjan kittuluwo. Barga karmonjuyen jama Isaye nankəəna Yiwulissen kəlanja camowona ye, koro wowom Alayero kajana ye. Ngəlaro Laya Njəkkayirambədə naptu Njəkkayimande Isa Almasiwuye cədi nangaro, curo Linjilayen tia kaala Tama Alaye yelan bowojai.

Wada bərin

³¹Yahusa kiluwunniya, Isaye: «Kərma duwon Tada Kambədə daraja cuwandi, koro Ala ye tiyen daraja cuwandi.

³²Tiyen Ala daraja cuwandi, Ala kəlanju ye tiro daraja ci, koro sadəman tiro daraja ci. ³³Tadawani sanana, sa

gana laaro curondon dəgakki. Wua masuwi, koro yaudiyaro wulgəkkənadə gai nayi yero kərma wulnjagakki, na lekkidəro ranguwe lenuwwawo. ³⁴Nayiro wada bərin

njadəkki: Amandoa rawowo! Jiri nayia njaraakkənadə gai, nayi ye amandoa rawowo! ³⁵Amandoa raawwaa, adəgainin am samma nayi fuwurawaniro nojai,» yeno.

Isaye Biturus tia angərji wuldu

(Mat 26.31-35; Mar 14.27-31; Luk 22.31-38)

³⁶Siman Biturusse tiro: «Kəma, ndararo lenəmi?» cəne kiworənniya, Isaye tiro: «Na lekkidəro rangəme kərma wua səgambawo, amma fuwun səgami,» yeno. ³⁷Biturusse tiro: «Kəma, awiro kərma rangəkke njəgakkiwawodə? Ni nangaro roni yikki,» yeno. ³⁸Isaye tiro: «Wu nangaro ronəm yimi? Jiremaro niro wulnjəgakki, ku kawu gudowom kokkore cakkidəro, wua yakkuro angərsəmi,» yeno.

Isa jawal Alaye

14¹«Bare karwundo kuttajənni. Alaa kasaddowo, wu yea kasansənowo! ²Fado Bawaniyen na naptuye kada mbeji. Adə gənia, wulnjagakkiwawo. Lekke nayiro na dabbarnjagakki. ³Lekke na dabbarnjagakkiya, waldəkke isəkke naniro njasadəkki, na wu dəgakkidən nayi ye dəgaiworo. ⁴Koro jawal na lekkiyedəa nonuwwa,» yeno. ⁵Tomaye tiro: «Kəma, na lenəmidəa noniyende. Ndayilan rangiye jawaldəa noniye?» yeno. ⁶Isaye tiro: «Wuma jawaldə wo, wuma jiredə wo, wuma rodə wo. Wuyen gənia, wunduma na Bawadəyero isiwawo. ⁷Wua nosuwwa, Bawani yea nonuwi. Na adən fuwun tia nonuwwa ye, ruwwa ye,» yeno.

⁸Filibusse tiro: «Kəma, Bawadəa fəlesagane, adə məradunde galji,» yenniya, ⁹Isaye tiro: «Wu tussəna nayi-a rokko duwon, koroma wua nosəmmi, Filibus? Kam wua surunadə Bawadəa curuna. To, ndayin gəle Bawadəa fəlesagane nəmi? ¹⁰Wu Bawadən kərgakko, Bawadə ye wulan kərgaro kasaddəmmi wa? Mana wu wulnjakkidəa ngummin gəni wulləkki, Bawa wulan dəganadə, tima kəndonju cədidə wo. ¹¹Wu Bawadən kərgakko, Bawadə ye wulan kərgaro kasaddowo, bi kəndodə nangaro kasaddowo!

¹²«Jiremaro nayiro wulnjagakki, kam wua kasansənamadə ye kəndo dikkidəa cədi. Koro kəndo animaa kojəna cədi, na

Bawadayero lekki nangaro. ¹³ Awi yaye cunilan koruwiya, dikki, Bawadə Tadadən daraja cuwandoro. ¹⁴ Awo laaro cunilan wua suworuwia, dikki.

Kənsio Ruhu Alaye

¹⁵ «Wua səraawwaa, wadawani gawi. ¹⁶ Daji Bawadəa korəkke nayiro Banama gade nayi-a rokko sawisoro dəgaro njadi. ¹⁷ Tima Ruhu jireyedə wo. Duniadə rakce tia cəmoyiwawo, tia carunni bi nojanni nangaro. Amma nayidə tia nonuwwa, dalilnjudə nayi-a rokko kərga, koro karwundon dəgai.

¹⁸ «Nayia ngəni kolnjakkiwawo, waldəkke nandoro isəkki. ¹⁹ Sa gana cədiya, duniadə gadero suruiwawo, amma nayi wua suruwi. Wu roa dəgakki nangaro, nayi ye roa dəgawi. ²⁰ Yim adən wu Bawadən kərgakkoro nonuwi, nayi ye wulan kərgaw, wu ye nayin kərgakkoro nonuwi. ²¹ Kam wadawani ngoje jəgaimadə, tima kam wua səraanadə wo. Koro kam wua səraanadəa Bawani cərayi, wu ye tia raakke tiro fəledəgəkki,» yeno.

²² Yahusa tada Iskariyotte gənidə tiro: «Kəma, ndayilan duniadəro gəni, andiro fəledəgəmi?» cəne kiworo. ²³ Isaye tiro: «Kam laa wua səraanaa, manani jəgai. Bawani tia cərayi, nanjuro isiye ti-a rokko nammiye. ²⁴ Kam wua səraanimadə manani jəgaiwawo. Koro mana fanuwidə kakke gəni, Bawa wua sunodənadəye.

²⁵ «Awo ania wu curondon dəgakkəna duwon nayiro wulngerakko. ²⁶ Banamadə, Ruhu Alaye ti duwon Bawa cunilan cunodidə, nayiro awisoa alamnjagai, koro awo wulnjagakkəna sammaa tanjagai. ²⁷ Nanlewa kolnjagakki, nanlewani nayiro njadəkki. Jiri dunia cidə gainin gəni nayiro njadəkki. Bare hangalndo cijənni bi rinuwwi! ²⁸ Nayiro: “Wu lekki, koro waldəkke nandoro isəkki,» wulnjagakkənadəa fanuwwa. Wua səraawwaa, na Bawadayero lekkiro kəji fanuwi, Bawadə wua kosəna nangaro. ²⁹ Kəрма kawu

wakkajiro nayiro wulnjagakkəna, sa wakkajənadən, kasaddoworo. ³⁰Ngəwuro nayiro mananjagakkiwawo, maina duniayedəⁱ kənde cədi nangaro. Kəlanin kənduwo cədanni. ³¹Amma duniadə Bawadəa raakkənaro nojoro awo Bawadə wua sakkənadəa dikki. Cinowo, leniyo!» yeno.

Misal ya inabbe-a dəlambanju-aye

15 ¹«Wuma ya inabbe jireyedə wo, Bawanidə tima jərwumadə wo. ²Dəlam wulan tada cakkiwawo fi yayea calji, koro dəlam tada cakki fi yayea tada kada cakkoro sərakci. ³Nayidə mana wulnjagakkənadə nangaro kərmadəma tayirro walluwwa. ⁴Wulan dəgaiwo, wu ye nayin dəgakki. Jiri dəlam runju ya inabbero tandəgənnin rakce tada cakkiwawodə gai, nayi ye wulan dəgawwawoa, ranguwe tada yakuwwawo. ⁵Wuma ya inabbedə wo, nayima dəlambadə wo. Kam wulan dəgana koro wu ye tilan dəgakkənamadə tada kada cakki, dalilnjudə wulan gəni kərgawwa, awima ranguwe diwwawo nangaro. ⁶Kam duwon wulan dəgannimadə, tia dəlam gai deyaro gəpcagane ngamji. Daji tayia capcane kannuro fijagane warjai. ⁷Amma nayi wulan dəgawe manani ye nayilan dəgaia, awo raawwaa korowo, fanduiwi. ⁸Akko awo Bawaniro daraja cidə: Tada kada yakkuwiya, adəgainin nayi fuwurawani jireyero walluwi. ⁹Jiri Bawadə wua səraanadə gai, wu ye njaraakkəna. Curo kərawoniyen dəgaiwo! ¹⁰Wadawani gawia, curo kərawoniyen dəgawi, jiri wu ye wadawa Bawaniye gakke curo kərawonjuyen dəgakkənadə gai. ¹¹Karwukəjjini nayilan dəga, karwukəjjindo ye tai daje kəjjoro adəa nayiro wulnjagakkəna.

¹²«Akko wadanidə: Amandoa rawowo, jiri wu ye nayia njaraakkənadə gai. ¹³Sawawanju nangaro ronju njodə, kərawo adəa nankuran kojəna bawo. ¹⁴Wada nayiro njadəkkənadəa gawia, nayi sawawani. ¹⁵Nayia wolodiyalan gadero bowonjagakkiwawo, wolodi awo

ⁱ14.30 maina dunia adəye - Yiwulis.

banju ngimba cədidəa nojənni nangaro. Amma nayia sawawalan bowonjagakki, awo Bawaniyen fakkəna sammaa isanonjagakkəna nangaro. ¹⁶Nayi gəni wua kəresuw, wuma nayia kərenjakke lenowo tada yakkowo tadando dəgaro galangerakko. Daji awi yaye cunilan Bawadəa koruwi ngaa nayiro njadi. ¹⁷Akko wada nayiro njadəkkənadə: Amandoa rawowo!

Duniaye jama Isayea wadu

¹⁸«Duniadə nayia wanjanaa, wumaa nayin burwonno wassoro nonowo! ¹⁹Ca nayidə duniayea, duniadə kaanjudəa cərayi. Amma nayi duniaye gəni, curo duniayen nayia kərenjakkəna nangaro, duniadə nayia wanjana. ²⁰Mana wulnjagakkənadəa tangowo: “Wolodi banju ngimbaa kojiwawo.” Wua basarsanaa, nayi yea basarnjai. Manani jaanaa, kaando yea jagai. ²¹Amma awo ani sammaa kəla cuniyen nayiro njaddi, ti wua sunodənadəa nojanni nangaro. ²²Ca isəkke mana tayiro yiddəkkənia, biwunja bawo. Amma kərma dalil biwunja bawo caniye bawo. ²³Kam wua wasənamadə Bawani yea wajəna. ²⁴Ca kəndo wunduma gade cədənni curonjan dikkənia, biwunja bawo. Amma kərma wu-a Bawani-aa saruna ye, wasana ye, ²⁵mana wadanjalan ruwuwadadə wakkajo: “Dalil bawoalan wua wasera.”†

²⁶«Banama na Bawadəyen nayiro njakkunodəkkidə, tima Ruhu jireye na Bawadəyen isidə wo. Isiya, kəla wuyen sheda ci. ²⁷Nayi ye kəla wuyen sheda yiwi, dalilnjudə tən badiduramnin wu-a rokko dəgawwa nangaro.

16¹«Bare talluwuwi awo ania wulnjagakkəna. ²Dandallan nayia njattuluwi. Ai, sa ise wundu yaye nayia roro njeyesiya, kida Alaye cədo ro təmaji. ³Ngai cadı, Bawadəa nojanni bi wua nosanni nangaro. ⁴Amma awo ania nayiro wulduwunidə, sanja cədiya, tayia wulnjagakkənaro

†15.25 Jaw 35.19; 69.4

tangoworo. Badiduramnin awo ania nayiro wulnjagakkəni, wu-a nayi-a rokko dəgaiye nangaro.

Kida Ruhu Alaye

⁵«Amma kərma na ti wua sunodənadəyero waldəkki, koro curondon wunduma wuro: “Ndararo lenəmi?” cəne suworənni. ⁶Amma awo ania wulnjagakkəna nangaro, karwundo ngaso kuttajəna. ⁷Adə yaye jire wulnjagakki, waldəkkənama nayiro ngalwo. Waldəkkiwawoa, Banama nandoro isiwawo. Amma waldəkkia, tia nayiro juwanjagakki. ⁸Isiya, duniadəro kəla biwu-a jire-a shara-ayen kəndonja diwiro tawakciyi. ⁹Kəla biwuyen, wua kasansanni nangaro. ¹⁰Kəla jireyen, na Bawadəyero waldəkki, koro gadero suruwawo nangaro. ¹¹Kəla sharayen, maina dunia adəyedəro^j shara kamdəgəna nangaro.

¹²«Koro yaye awo kada nayiro wulduwuyə takkəna, amma kərmadəro ranguwe tayia ngonuwawo. ¹³Ruhu jireye isiya, nayia jawal jireye sammaro simonjagai. Ti ngumnjun gəni manaji, awo fanjəna runju manaji, koro awo fuwun wakkaji ye nayiro wulnjagai. ¹⁴Wuro daraja si, dalilnjudə awo kakke ngoje nayiro isanonjagai nangaro. ¹⁵Awo Bawaye samma kakke. Adəma nangaro awo kakke ngoje nayiro isanonjagai yekko.

Karwukutta fuwurawaye karwukəjiro waldu

¹⁶«Gana tussiya, gadero wua suruwawo, koro gana tussiya, gademinno wua suruwi,» yeno. ¹⁷Daji fuwurawanjuyə laanja kattenjan: «Awi maana awo wulsagaiyedə wo? “Gana tussiya, gadero wua suruwawo, koro gana tussiya, gademinno wua suruwi,” koro “Na Bawadəyero waldəkki nangaro,» yera. ¹⁸Daji tayiye: «Awi maana awo wulji adəye wo? “Gana tussiya,» kəla awiyen manajimaro noniyende!» yera. ¹⁹Isa kəla adəyen tia koro

^j16.11 maina dunia adəye - Yiwulis.

caraanaro asuje tayiro: «Kəla adəyeman wa amandoa kokoruwi? “Gana tussiya, gadero wua suruwawo, koro gana tussiya, gademinno wua suruwi,» yeno. ²⁰ «Jiremaro nayiro wulnjagakki, yiruwi ye, njəmmuwi ye, amma duniadə kəji fanji. Karwundo kuttaji, amma karwukuttando karwukəjiro walji. ²¹ Kamu tada cambiya, jauru laiya cai, sanju cədəna nangaro. Amma tadadəa cambiya, laiya canadəa takciwawo, karwukəji tada tambənadəye nangaro. ²² Nayi ye kərma karwundo kuttaji. Amma gademinno nayia njarukkiya, karwundo jauru kəjiji, koro wunduma karwukəjindo adəa cuttuluwiwawo. ²³ Yim adən awimaro wua suworuwawo. Jiremaro nayiro wulnjagakki, awi yaye Bawadəa cunilan koruwwadəa nayiro njadi. ²⁴ Koroma awima cunilan koruwwi. Korowo fanduwu, karwukəjindo tai dajə kəjjoro!

²⁵ «Awo ania misalnin wulnjagakkəna. Sa ise nayiro misalnin wulnjagakkiwawo, amma federo kəla Bawadəyen wulnjagakki. ²⁶ Yim adən cunilan koruwi, koro nayiro Bawadəa njakkorəkki nəkkiwawo. ²⁷ Bawa kəlanju nayia njaraana, dalilnjudə wua səraawwa ye, wu Alayen kadikkoro kasadduwwa ye nangaro. ²⁸ Bawadəyen isəkke duniaro kadikko, koro duniadəa kolləkke na Bawadəyero waldəkki,» yeno.

²⁹ Daji fuwurawanjuyə tiro: «Akko kərma misalnin gəni, federo wulləmi. ³⁰ Kərma awisoa nonəmma ye, koro kam niro koro njəddoro mərədunəm bawo yero noniyena. Adəmaro Alayen kadimbo kasaddiyena,» yera. ³¹ Isayə tayiro: «Kərma kasadduwwa wa? ³² Akko sa isi har isənama, sa duwon nayia tatarnjane wundundo yaye fannjuro leje wua runi kolsidə. Amma wudə runi gəni, Bawadə rokkonin nangaro. ³³ Awo ania nayiro wulnjagakkəna, wulan nanlewa fandoworo. Dunialan bone yawi, amma karwundo gerowo! Kəla duniayen kənnasar fandəkkəna,» yeno.

Moduwa Isaye fuwurawanjuro

17¹ Isa awo ania wulyenniya, kəla samero sapce: «Bawa, sadə cədəna. Tadanəm daraja niro njoro tiro daraja ye, ²awoa am tiro yimma sammaro ro sawisoye coro, tiro kənduwo kəla adamgəna fi yayen kem. ³Ro sawisoyedə, adəma ni Ala jireye tok tilodəa nonja, koro Isa Almasiwu ti nodəmmadə yea noja. ⁴Kida dioro simmadəa tumowokkilan dunialan daraja njikkəna. ⁵To, Bawa, daraja duwon ni-a rokko kawu dunia alaktənaman takkənadəa wuro se!

⁶«Am dunia adən wuro simmadəro cunəm isanogəkkəna. Tayi kaanəm, tayia wuro sime mananəm jaana. ⁷Kərma awo wuro simma samma nanəmnin kadioro nojana. ⁸Mana wulsəgəmmadəa tayiro wulgəkkəna. Manadəa camoye wu nanəmnin kadikkoro jiremaro nojana, koro nima wua sunodəmdəa kasaccana. ⁹Tayiro moduwa yiddəkki. Duniadəro gəni, tayi duwon wuro simmadəro moduwa yiddəkki, tayi kaanəm nangaro. ¹⁰Awo kakke samma kaanəm, awo kaanəm samma ye kakke. Koro tayilan daraja fandəkkəna. ¹¹Wudə dunialan gadero dəgakkiwawo, amma tayidə koro yaye dunialan dasayi, koro wu ye nanəmbo isəkki. Bawa Tayir,^k cunəm duwon wuro simmalan tayia rone! Tayi tiloro walja, jiri wu-a ni-a tilodə gai. ¹²Sa wu tayi-a rokkodə, cunəm duwon wuro simmalan tayia royekko. Tayia rokkəna, koro awo kitawulan ruwuwadadə wakkajoro ti faccəgənamadəro kajia, falnjama faccəgənni.[†] ¹³Amma kərma nanəmbo isəkki. Awo ania curo duniayen wulləkki, karwukəjini jauro tayilan dəgaro. ¹⁴Tayiro mananəm yikkəna. Duniadə tayia wayeno, tayi duniaye gəni nangaro, jiri wu ye duniaye gənidə gai. ¹⁵Tayia dunialan

^k17.11 Bawa Tayir - Biwubawoma, am-a gade.

[†]17.12 Jaw 41.9

tuluwero gəni njuworəkki, amma tayia ti Kəladolan¹ kanero njuworəkki. ¹⁶Tayi duniaye gəni, jiri wu ye duniaye gənidə gai. ¹⁷Jirelan tayia tayirro^m kalange. Mananəmdə, tima jiredə wo. ¹⁸Jiri wua duniaro sunodəmmadə gai, wu ye tayia duniaro kinodəkko. ¹⁹Tayi nangaro kəlania niro njikkəna, tayi ye jirelan tayirro waljaro!

²⁰«Tayi runjaro gəni, koro tayi duwon mananjalan wua kasansaidə yero moduwa yiddəkki. ²¹Bawa, tayi samma tiloro walja, jiri ni wulan, wu ye nilandə gai. Tayi ye andilan tiloro walja, duniadə nima wua sunodəmbo kasaccoro. ²²Koro daraja wuro simmadəa tayiro yikkəna, tayi tiloro walja, jiri andi tilodə gai. ²³Wu tayilan, ni ye wulan. Adəgainin tiloro walja, duniadə nima wua sunodəm ye, koro jiri wua səraammadə gai tayia raamma yero nojoro. ²⁴Bawa, tayi wuro simmadə yea wu-a rokko na dəgakkənadən napcaiya, raakko. Adəgaima darajani carui, daraja duwon wuro simma, kawu dunia alaktiman wua səraamma nangaro. ²⁵Bawa Jirema, duniadə nia nonjənni. Amma wu nia nonjəkkəna, koro tayi ani nima wua sunodembo nojana. ²⁶Cunəm tayiro isanogəkkəna, koro fuwun isanogəkki, kərawo tilan səraammadə curonjan dəgaro, wu ye tayilan dəgakkoro,» yeno Isaye.

BONE-A DARAJA-A ISAYE

Isaa ta

(*Mat 26.47-56; Mar 14.43-52; Luk 22.47-53*)

18 ¹Isa awo ania wulyenniya, fuwurawanju-a rokko cijane ngawo ngor tiro Kidiron caniye nadən jərwu laa mbeji lejane kasargawo. ²Yahusa sərəttuwumanjudə ye

¹17.15 Kəlado - Yiwulis.

^m17.17 tayir - Jirelan tayia biwu bawoa ye, am gade-a gade yero kalange.

nadæa nojæna, Isa-a fuwuranju-a nadæn ngæwuro captana nangaro. ³Daji Yahusa kæwu laa sojiyaye-a gureduwu wurawa řimannaye-a Farisawaye-aa ngoje jærwudæro fatæla so, ka cambi so, bařimi so mukkonna kadira. ⁴Daji Isa awo tiro wakkajiyi ngæa nojænadæ karænje tayiro: «Wundua manuwi?» yeno. ⁵Tiro: «Isa kam Najarattea,» yeranniya, tayiro: «Wuma,» yeno. Yahusa tia særæccægænamadæ ye tayi-a rokko daada. ⁶Isaye tayiro: «Wuma,» yenniya, ngawosæsæm cade cidiro kesuro. ⁷Koro Isa walde tayiro: «Wundua manuwi?» cæne kiworænniya, tiro: «Isa kam Najarattea,» yera. ⁸Isaye tayiro: «Wuma ti woro wulnjagakkæna. Wumaa masuwia, am ania kollowo leja!» yeno. ⁹Adægaima mana wuljænadæ wakkayeno. Tiye: «Curo am wuro simmadæyen falma yuwatkækkæni,» cænna. ¹⁰Daji Siman Biturus mukkon kashagarra ficce wolodi řiman kuradæyea bakce sæmonju kæmboramdæa tæn kamgeno. Wolodidæye cunju Malkus. ¹¹Amma Isaye Biturusso: «Kashagarnæmba fannjuro kalange! Kænjaram Bawadæ wuro sinadæn yakkiwawo wa?» yeno.

Isa fuwu majilis kura adinwuyen

(Mat 26.57-68; Mar 14.53-65; Luk 22.66-71)

¹²Daji kæwu sojiyayedæ-a kajallanja-a gureduwu yauidiyayedæ-a Isaa cadane kekkeero. ¹³Burwon tia na Annas ba kæsai Kaifassero kesado. Saa adæn Kaifasdæ řiman kura, ¹⁴koro tima yauidiyadæro gala ce kam fal jamadæro nunama tayiro ngalwo cænnadæ wo.

¹⁵Daji Siman Biturus-a fuwura gade-a Isaa geya. Řiman kuradæ fuwura adæa nojæna nangaro, ti ye Isa-a rokko balballa fado řiman kuradæyero kasargawo, ¹⁶amma Biturus deyan cinna fadoyedæn dayeno. Daji fuwura duwon řiman kura tia nojænadæ walde kir cinna guredumadæro manajiye Biturussa fadodæro kekko. ¹⁷Kir cinna guredumadæye Biturusso: «Ni ye fuwurawa kam adæye falnja gæni?» yenniya, tiye: «A'a, wu gæni!» yeno. ¹⁸Dunia kakua nangaro, wolodiya-a gureduwu-a

kannu fujane nadən daada jagatti. Biturus ye tayi-a rokko daada kannu jəgətti.

¹⁹Daji řiman kuradə Isaro kəla fuwurawanju-a alamdunju-ayen koro njəddo badiyeno. ²⁰Isaye tiro: «Federo duniadəro wulgəkkəna. Kullum dandalla-a Fado Alaye-alan na yaudiya samma captaidən alamməkkəna. Awima asərlan wulləkkəni. ²¹Awiro koro səddəmi? Am kərənsanaro kəla awo tayiro wulgəkkənayen koro yidde! Ai, awo wulləkkənədəə nojana,» yeno. ²²Awo ania wulyenniya, gureduma laa nadən daadadə Isaa marin bakce tiro: «Adəgainin řiman kuradəro jaawu kalakkəmi?» yeno. ²³Isaye tiro: «Awo wulləkkənədə diwia, kəla diwidəyen shedane. Amma jirea, awiro wua bansəmi?» yeno. ²⁴Daji Annas Isaa tikkerəna na Kaifas řiman kuradəyero juwayeyeno.

Biturusse Isaa angərdu

(Mat 26.69-75; Mar 14.66-72; Luk 22.54-65)

²⁵Siman Biturus nadən daada kannu jəgətti duwon, tiro: «Ni ye fuwurawanjuye falnja gəni?» yera. Biturusse angərje: «Wu gəni!» yeno. ²⁶Wolodiya řiman kuraye falnja kərami kam duwon Biturus səmo kamjənədəye tiro: «Curo jərwudəyen ti-a rokko njarukkəni wa?» yenniya, ²⁷koro Biturus walde angəryeno. Sadəman gudowom kokkore kekko.

Isa fuwu Gomna Bilatussen

(Mat 27.11-14; Mar 15.1-5; Luk 23.1-5)

²⁸Daji suwa ləp Isaa fado Kaifassen cattuluwe gomnariri kesado. Tayi kəlanja gomnaridəro ngasaanni, bare tayir gəniro waljane masəna salayedəə tayiro bo tiyerənniro. ²⁹Adəma nangaro Gomna Bilatus culuwe nanjaro ise tayiro: «Awi burwundo kəla kam adəyen?» yeno. ³⁰Tiro: «Kam adə diwi dioma gənia, tia niro sərənnjiyewawo!» yera. ³¹Daji Bilatusse tayiro: «Nayi kəlandoma tia taiwo, wadandolan tiro

shara yiddowo!» yeno. Yaudiyaðe tiro: «Andiro kam roro njejoro amardəgənni,» yera. ³² Adəgaima mana Isa kəla jixi nuuyen wuljənadə jirero walyeno.

³³ Koro Bilatus walde gomnariro ngaye Isaa bowoje tiro: «Nima wa Mai Yaudiyaðedə wo?» yeno. ³⁴ Isaye tiro: «Ni kəlanəm adəa wulləm ra am laa kəlanin adəa wulngeyera?» yeno. ³⁵ Bilatusse: «Wu yaudi wa? Am lardunəmbe-a wurawa rimannaye-a nia mukkoniro ngesakko. To, awi gəle dim?» yeno. ³⁶ Isaye: «Nodo bargaanidə dunia adəye gəni. Ca nodoni dunia adəyea, wolodiyani cijane bare wua mukko yauidiyayero sasakkənniro lawala cadəna. Amma nodoni dunia adəye gəni,» yeno. ³⁷ Daji Bilatusse tiro: «Adəgaimaa, ni mai?» yenniya, Isaye tiro: «Nima wulləm, wu mai. Dalil tamboni-a duniaro kəndeni-adə jiredəa sattuwuro. Wundu duwon jireyemadə kowoni fanji,» yeno.

³⁸ Bilatusse tiro: «Awi jiredə wo?» yeno. Adəa wulyenniya, koro walde na yauidiyayero culuwe tayiro: «Ayau fima kam adən fandəkkəni.

Isaro shara karmoye kamduwu

(*Mat 27.15-26; Mar 15.6-15; Luk 23.13-25*)

³⁹ «Amma kəla adandoyen kosoma fal sala Laya Njəkkayirambedən nayiro salamnjagakki. Mai Yaudiyaðedə wa nayiro salamnjagakkiya, rawuw?» cəne tayia kiworo. ⁴⁰ Koro waldane yiljane: «A'a, ti gəni, Barabbas!» yera. Ti Barabbasdə jawalkorjima.

19¹ Daji Bilatus cakke Isaa kirwolan jajaryera. ² Sojiyaðə ariawu kariyiyeⁿ kəlejane kəlanjuro gənajagane kalwu kime^o tiro luyeyera. ³ Daji nanjuro isane tiro: «Ala ngəwuro, Mai Yaudiyaðe!» cane marin babakkera.

⁴ Koro Bilatus walde na yauidiyayero culuwe tayiro: «Akko tia nandoro tuluwukki, ayau fima tilan fandəkkəniro

ⁿ19.2 ariawu kariyiye - Jawa kərmaiyə.

^o19.2 kalwu kime - Kalwu maila.

nonowo!» yeno. ⁵Daji Isa ariawu kariyiyedæa kalwu kimedæ luwadaa kiluwunniya, Bilatusse tayiro: «Akko kamdæ!» yeno. ⁶Wurawa rimannaye-a gureduwudæ-a tia kerunniya, kowo sapcane: «Kæskaro tia jagæne! Kæskaro tia jagæne no!» yera. Bilatusse tayiro: «Nayi kælando tia ngonowo, kæskaro jaganowo! Wudæ ayau tilan fandækkæni,» yeno. ⁷Yaudiyaðæye tiro: «Wadande mbeji, kæla wadadæyen karmo tiro wajipcægæna, ti kælanjua Tada Alayero ngojæna nangaro,» yera.

⁸Bilatus mana adæa fangenniya, cayea kojænaroyeno. ⁹Koro gomnariro walde ngaye Isaro: «Nðaran kadim?» cæne kiworo. Amma Isa awima tiro kalakcægænni. ¹⁰Daji Bilatusse tiro: «Wuro manasægæmbawo wa? Nanilan kænduwo nia kolduye-a kænduwo nia kæskaro jaduwyue-a mbejiro nonæmmi wa?» cæne kiworo. ¹¹Isaye tiro: «Sameyen njadænnia, kænduwonæm kælänin bawo. Adæmaro kam nirosærensægænadæye biwunju kaanæmdæa kojæna,» yeno.

¹²Sa adæn fuwun Bilatus Isaa salamdu mayeno, amma yaudiyaðæ kowo sapcane: «Kam adæa salammæmia, ni sawa Kaisarre gæni! Wundu duwon kælänjua mairo ngojænamadæ Kaisarra wajæna,» yera. ¹³Mana adæa fangenniya, Bilatus deyaro Isaa cuttuluwe kæla kurisnju sharayen na farsam kaulan tæðæna tælami yaudiyaudin tiro Gabbata canidæn napkeno. ¹⁴Yimdæ yim dabbardu sala Laya Njækkayirambe, kausu kæla dawu gai. Bilatusse yaudiyaðæro: «Akko maindo!» yeno. ¹⁵Amma kowo sapcane: «Ronju tuluwe! Ronju tuluwe! Kæskaro tia jagæne!» yera. Bilatusse tayiro: «A! Maindoa kæskaro jagækki?» yenniya, wurawa rimannaye tiro: «Kaisar gænia, mainde gade bawo!» yera. ¹⁶Daji Bilatus Isaa kæskaro jajaaro mukkonjaro kekko.

Isaa kəskaro jaduwu

(*Mat 27.32-44; Mar 15.21-32; Luk 23.26-43*)

Daji Isaa cadane kesado.¹⁷ Isa kəlanjuma kəskanju karmoye ngoje na tia Buwo Kəlayelan bowojai təlam yauidyaudin tiro Golgota canidəro leyeno.¹⁸ Nadən ti-a am gade yindi-a rokko kəskaro jayeyera, səgəri fi yayen kam fal fal, ti Isadə dawunjan.¹⁹ Bilatus kəla alloyen ruwuje kəskadəro royeyeno. Akko awo ruwuwadadə: ISA KAM NAJARATTE, MAI YAUDIYAYE.²⁰ Yaudiya kada awo allo adən ruwuwadadəa kərayera, na Isaa kəskaro jajaanadə karən bərnidəyen, koro awo adəa təlam yauidiyaye-a Rombe-a Gəresse-alan ruwujana nangaro.²¹ Daji wurawa řimanna yauidiyaye Bilatusso: «Bare “Mai Yaudiyaye” ruwunəmmi, “Kam adəye wu Mai Yaudiyaye cənna” ruwune,» yera.²² Bilatusse tayiro: «Awo ruwunəkkənadəa ruwunəkkəna,» yeno.

²³ Sojiyadə Isaa kəskaro jayeyeranniya, kajəmunju ngojane ci dewuro yakcane soji fi yaye nuwanju ngoyeno. Kalwunju kuruwu tududənni samen tai cidiyaro yadero caaadadə yea ngoyera.²⁴ Sojiyadəye kattenjan: «Bare karniyende, walawala diyo, kam cuwandidəa ruiyo!» yera. Adəgaima awo kitawulan ruwuwadadə wakkayeno. Tiye: «Kajəmunni kattenjan yakkerə, koro kalwuniro walawala kedo,»[†] cənna. Akko awo sojiyadə cadənadə.

²⁵ Karən kəska Isayedən yanju-a yaana yanjuye-a Meram kamu Kəlofasse-a Meram Magdala-a daada mbeji.²⁶ Isa yanju-a fuwura jauru cəraanadə-a nadən daada kirunniya, yanjudəro: «Ya, akko tadanəm!» yeno.²⁷ Daji fuwuradəro: «Akko yanəm!» yeno. Tən sa adən fuwuradə tia fannjuro kiwudo.

[†]19.24 Jaw 22.18

Karmo Isaye

(*Mat 27.45-56; Mar 15.33-41; Luk 23.44-49*)

²⁸Ngawo adäyen awo samma kërma cerënaro asuyenniya, awo kitawulan ruwuwada wakkajoro, Isaye: «Ngudu fakki,»[†] yeno. ²⁹Nadän kalwo curonjun diben comcom mbeji. Daji sojiyadä soso ngojane dibendëro læpcagane cattuluwe karo lassagane cinjuro sayeyera. ³⁰Isa cujungenniya, tiye: «Cädëna!» yeno. Daji kälä cidiyaro cakke ro kirëmbo.

³¹Yim adä yim dabbarduye,^P koro wajënanjua yim tustuye kura. Bare kaminna kälä këskayen yim tustuyea dasanniro, yaudiyadä siyelñjadëa nanamja kaminnadëa casadoro Bilatussa keworo. ³²Daji sojiyadä isane burwoyedäyëa kam ti-a rokko kësaro jajaanadäyë siyelñju namgera, yindiyyedäyë ye ngai. ³³Na Isayero kadiranniya, siyelñju namjanni, ti bawo bawojënaro caruna nangaro. ³⁴Amma sojiyadäyë falñja sisinjua kajaalan sukkeno. Sadëman bu-a ingi-a keluwo. ³⁵Kam awo adäa curunadä nayi ye kasaddoworo sheda cädëna. Shedanju jire, koro awo wuljënadëa jirero nojëna. ³⁶Adëgaima awo ani wakkajana, kitawulan ruwuwadadä gai: «Sillanju falma namjaiwawo,»[†] ³⁷koro na gade yen kitawulan ruwuwadadä: «Ti sukcanadëa carui,»[†] cëna.

Sittëra Isaye

(*Mat 27.57-61; Mar 15.42-47; Luk 23.50-56*)

³⁸Ngawo adäyen Isuwu kam Arimatiyyaye leje kamin Isayedäa ngojoro Gomna Bilatussa kiworo. Ti ye fuwura Isaye, amma asërlan, yaudiyadëa rijëna nangaro. Daji Bilatus amari tiro kenniya, ise kamindëa ngoyeno. ³⁹Nikodimus kam

^P19.31 yim dabbarduye - Jëmma, yim tustuye sëbdu.

[†]19.28 Jaw 22.15; 69.21 [†]19.36 NL 12.46; KI 9.12; Jaw 34.20

[†]19.37 Jak 12.10

calan na Isayero bune isənadə ye ise kawudi laa mir-a alus-a canilan kəllada kilo fiakku gai kiwudo. ⁴⁰ Daji kamin Isayedəa ngojane kəla adanja sittəra yaudiyayedən kawudidə-a rokko batta linnen kəleyera. ⁴¹ Na Isaa kəskaro jajaanadəyen jərwu laa mbeji, koro curo jərwudəyen kauri bərin laa curonjuro wundumaa casakkənni mbeji. ⁴² Yimdə yim dabbarduye, koro kauri adə karənnin dəgana nangaro, curonjuro Isaa kesakko.

Karmolan cidu Isaye

(Mat 28.1-10; Mar 16.1-8; Luk 24.1-12)

20 ¹Mawuye yim burwoyey^q fajar Meram Magdala kauridəro leje kau kuradə ci kauridəyen təmballada kiro. ² Daji cəgase na Siman Biturus-a fuwura gade Isa jauru cəraanadə-ayero leje tayiro: «Kəmadəa kauridən ngojana, koro na casakkənadəa noniyende!» yeno. ³ Daji Biturus-a fuwura gadedə-a kəla kauridəanna leyer. ⁴ Tayi yindi samma cagasi lejai ngai, amma fuwura faldə Biturussa ngərəmnin koje burwoje kauridəro kadio. ⁵ Nguje lotkeyenniya, batta linnedəa nadən gənaada kiro, amma curodəro ngaanni. ⁶ Daji Siman Biturus tia jəgaidə ye ise kauridəro kərgawo. Batta linnedəa nadən gənaada kiro, ⁷ koro batta duwon kəla Isayero casakkənadə batta gade-a rokko gəni, na gaden kəleyaada. ⁸ Daji fuwura duwon burwon isənadə ye kauridəro ngaye cure kasatkeno. ⁹ Amma Ala kadarjəna Isa karmolan cijidəa kitawulan ruwuwadadə gairo koroma asujanni. ¹⁰ Daji fuwurawadə fannjaro walladara.

Isaye Meram Magdalaro fəleduwu

¹¹ Meram deyan ci kauridəyen daada so badiyeno. Ciri ngai duwon, nguje kauridəa lotkeyenniya, ¹² malaiya yindi kajəmu bulla na calan kamin Isaye gənanjanadən napkada kiro, faldə kəlakajinjulan, faldə ye sinjulan. ¹³ Tayiye:

^q20.1 mawuye yim burwoyey - Ladu.

«Kamu, awiro yirəmi?» cane tia keworo. Tiye: «Kəmania ngojana, koro na tia casakkənadəa nokkəni nangaro,» yeno. ¹⁴ Adəa wulyenniya, suworde Isaa nadən daada kiro, amma tiro asujənni. ¹⁵ Isaye tiro: «Kamu, awiro yirəmi? Wundua manəmi?» cəne kiworo. Amma ti jərwumadəro təmaje tiro: «Maləm, nima tia ngonəmbo walyenoa, na tia yakkəmmadəa wulsəgəne, wu ye tia ngokki,» yeno. ¹⁶ Isaye tiro: «Meram!» yenniya, kanji Isayero suworde tələm yaudiyaudin: «Rabbuni!» yeno, maananjudə sayinna. ¹⁷ Isaye tiro: «Bare rosəmmi, koroma na Bawadəyero waldəkkəni nangaro. Amma kərəmiyaniro lene tayiro: “Na Bawani-a Bawando-ayero, Alani-a Alando-ayero waldəkki,” wulgəne!» yeno. ¹⁸ Daji Meram Magdala na fuwurawadəyero leje tayiro: «Kəmadəa rukkəna!» cəne awo tiro wuljəgənadəa tayiro wulyeyeno.

Isaye fuwurawanjuro fəleduwu

(Mat 28.16-20; Mar 16.9-20; Luk 24.36-49)

¹⁹ Yim adə yim burwoye mawuye kajiri magariwu cinna na fuwurawa dasaanayedə yauidyadəa riduro cuwuramnin jakkada duwon, Isa ise dawunjan daje tayiro: «Salam aleikum!» yeno. ²⁰ Adəa wulyenniya, tayiro mukkonju-a sisinju-a fəleyeyeno. Fuwurawadə kəla Kəmadəa carunadəyen karwunja jauru kəjiyeno. ²¹ Koro Isa walde tayiro: «Salam aleikum! Bawadə wua sunodənadə gai, wu ye nayia njanodəkki,» yeno. ²² Adəa wulyenniya, tayiro kasam fujiye: «Ruhu Alayedəa mowowo! ²³ Am tayiro biwunja gawurnuwia, biwunja gawurdəna. Am tayiro biwunja gawurdu wanuwia, biwunja gawurdənni,» yeno.

Isaye Tomaro fəleduwu

²⁴ Fuwurawa mewun yindindəye falnja cunju Toma kam tiro Kawu canidə sa Isa isənadən ti nanjan bawo. ²⁵ Daji fuwurawa gadedəye tiro: «Kəmadəa ruiyena!» yera. Amma

Tomaye tayiro: «Balo kusaye mukkonjun rukke ngulondoni curo balo kusayedəro yakkəkke mukkoni ye sisinjuro yakkəkkənia, təmmaro kasaddəkkiwawo,» yeno. ²⁶Ngawo kawu wuskuyen fuwurawa Isaye caye gai curo fadodəyen duwon, Toma ye tayi-a rokko mbeji. Cinna fadoyedə cuwuramnin jakkada yaye, Isa ise dawunjan daje tayiro: «Salam aleikum!» yeno. ²⁷Daji Tomaro: «Ngulondonəm na adəro yakke, mukkoni rui, mukkonəm sane sisiniro yakke! Bare shekku dimmi, kasadde!» yeno. ²⁸Tomaye tiro: «Kəmani ye, Alani ye!» yeno. ²⁹Isaye tiro: «Wua surumma nangaro, kasatkem? Barganja am carunni kasaccanamadə!» yeno.

³⁰Isa fuwu fuwurawanjuyen alama kada kitawu adən ruwudənni kido. ³¹Amma dalil awo ani ruwudəneyedə, Isadə tima Almasiwu Tada Alayedə woro kasaddowo, kasadduwilan ro sawisoye cunjulan fadowo nangaro.

Isaye fuwurawanjuye tulurro fəleduwu

21 ¹Ngawo adəyen Isa koro walde fuwurawanjuro ci bəram tiro Tiberiyas canidəyen^r fəleyaada. Akko jiri tayiro fəledəgənadə: ²Sadən Siman Biturus-a Toma kam tiro Kawu canidə-a Nataniyel kam Kana cidi Galileyedə-a tadawa Jabadiye-a fuwura Isaye gade yindi-a rokko mbeji. ³Siman Biturusse tayiro: «Buni taro lekki,» yenniya, tiro: «Andi ye ni-a rokko leniye!» yera. Daji caluwe maararo kasargawo, amma bune adən awima cadanni.

⁴Dunia wayenniya, Isa ci bəramdəyen dayeno, amma fuwurawadə ti Isaro asujanni. ⁵Daji Isaye tayiro: «Tadawa, buni tawwa wa?» cəne kiworənniya, tiro: «A'a,» yera. ⁶Tayiro: «Buni taramdəa kəmboram maaradəyero gəpkənowo, fanduwu,» yeno. Gəpkeyeranniya, nanngəwu bunidəyedəro tuluwo tikkeru. ⁷Daji fuwura Isa tia jauru cəraanadəye Biturusso: «Tima Kəmadə wo!» yeno. Siman Biturus ti Kəmadə woro fangenniya, ringada nangaro

^r21.1 bəram tiro Tiberiyas cani - Bəram Galileye.

kalwunju luje sakte bərəmdəro gəpkaadano. ⁸Fuwurawa gapcanadə tayi ci ingiyen kuruwun gəni metər mia gai nangaro maaradən taram buniadəa gərjane kadira.

⁹Cidiro jəpkeranniya, nadən kannu kanduwalle buni kəlanjun gənaada-a burodi-a mbeji kero. ¹⁰Isaye tayiro: «Buni kərma tawwadəye laanja kudowo!» yeno. ¹¹Daji Siman Biturus juwane taramnja bunin cap cəmbəʔənadəa cidiro gəryeno. Curodən buni kura kura mian fiwun yakkun mbeji. Buni kada kadami yaye, taramnja kardənni. ¹²Isaye tayiro: «Arowo buiwo!» yeno. Wundunjamaye tiro: «Ni wundu?» cəne cuworənni, ti Kəmadəro asujana nangaro. ¹³Daji Isa ise burodidəa ngoje tayiro kaino, buni ye ngai. ¹⁴Isa karmolan cijənaye ngawon, adəma yakkuyero fuwurawadəro fəleduwunjudə wo.

Isa-a Biturus-a

¹⁵Gewunniya, Isaye Siman Biturusso: «Siman tada Yahayaye, tayi ania kojənarə wua səraamma wa?» cəne kiworo. Biturusse tiro: «Aaa, Kəma. Nia njəraakkənarə nonəmma,» yeno. Isaye tiro: «Dimiyania ambane!» yeno. ¹⁶Koro Isa kənyindiyo tiro: «Siman tada Yahayaye, səraamma wa?» cəne kiworo. Tiye: «Aaa, Kəma. Nia njəraakkənarə nonəmma,» yeno. Isaye: «Dimiyaniro kiskəne!» yeno. ¹⁷Koro Isa kənyakkuyero tiro: «Siman tada Yahayaye, səraamma wa?» cəne kiworənniya, Biturusse karwu kuttayeno, Isa kənyakkuyero tiro: «Səraamma wa?» cənna nangaro. Tiye: «Kəma, ni awi yaye nonəmma, nia njəraakkənarə nonəmma,» yenniya, Isaye tiro: «Dimiyania ambane!» ¹⁸Jiremaro niro wulnjəgəkki, gananəmlan ni kəlanəmbo kalwu lugəme na raamməro lenəmi. Amma kiarinəmiya, mukko sagəme kam gade kalwu lunjiye na raammiro njadi,» yeno. ¹⁹Isa adəa wuldunjudə, karmo jiri fiyen Biturus daraja Alaro cidəa tiro fəleyeyeno. Adəa wulyenniya, Isaye tiro: «Wua səgai!» yeno.

Isa-a fuwuranju jauro cəraana-a

²⁰ Biturus suworgadanniya, fuwura Isa jauro cəraanadə tayia jəgai kiro, ti duwon sa masəna cadidən karənje Isaro: «Kəma, wundu nia sərənjiyi?» cəne cuworənadə. ²¹ Biturus tia kirunniya, Isaro: «Kəma, ti adə ye nda?» yeno. ²² Isaye tiro: «Kawu waldəkke isəkkiro roa dəgaro raakkənaa, awi lambonəm? Ni wua səgai!» yeno. ²³ Adəma nangaro lawar fuwura adə nuiwawoye kəramiyadəro tatargada. Adə yaye Isaye Biturusso kamdə nuiwawo cənni, amma tiye: «Kawu waldəkke isəkkiro roa dəgaro raakkənaa, awi lambonəm?» cənnadə. ²⁴ Fuwura adəma kam kəla awo aniyen sheda ce kitawulan ruwujənadə wo. Koro shedanju jirero noniyena. ²⁵ Awo gade kada Isa cədəna ye mbeji. Ca fal fallen ruwujaja, təmakkəna duniama rakce kitawuwa ruwudənadəa ngojiwawo.